

UiO

Styrets årsberetning 2005

Godkjent av Styret i møte 11. mai 2006

Overordnet mål for perioden 2005 - 2009:

**UiO skal styrke sin stilling som forskningsuniversitet av
høy internasjonal standard**

Styrets årsberetning 2005

Innholdsfortegnelse

1 UNIVERSITETSSTYRETS ARBEID I 2005	4
2 OVERSIKT OVER VIRKSOMHETEN	7
2.1 HOVEDTALL	8
<i>Studenter</i>	9
<i>Forskning</i>	9
<i>Personale</i>	9
<i>Økonomi</i>	9
3 UTDANNING OG STUDIEKVALITET	9
3.1 VIDERE PLANER OG UTFORDRINGER.....	11
4 FORSKNING.....	12
4.1 VIDERE PLANER OG UTFORDRINGER.....	15
5 KUNNSKAP I BRUK.....	16
5.1 MUSEENE	18
<i>Besøksstall</i>	18
<i>Utstillinger</i>	18
5.2 VIDERE PLANER OG UTFORDRINGER.....	19
6 INNOVASJON OG ENTREPRENØRSKAP	20
7 SAMARBEID OG RANDSONEAKTIVITET.....	20
8 STYRING OG LEDELSE – ORGANISERING AV VIRKSOMHETEN.....	21
9 BYGNINGSMESSIG VEDLIKEHOLD OG BYGGEPROSJEKTER	22
10 ØKONOMI	23
10.1 MODELL FOR RESSURSFORDELING	23
10.2 ØKONOMISTYRING OG REGNSKAP	23
11 TØYENFONDET OG OBSERVATORIEFONDET.....	25
<i>Tøyenfondet</i>	25
<i>Observatoriefondet</i>	25
12 EKSTERNT FINANSIERT VIRKSOMHET	26
13 RESULTATDISPONERING	26
14 KONSERN	26
15 REVISJON AV REGNSKAPET FOR 2005 FOR UIO.....	28
16 HELSE, MILJØ OG SIKKERHET, INKLUDERT YTRE MILJØ.....	28
17 STYRINGSORGANER OG ADMINISTRASJON.....	30
17.1 UNIVERSITETSSTYRET.....	30
17.2 FAGLIG OG ADMINISTRATIV LEDELSE.....	31

1 Universitetsstyrets arbeid i 2005

Universitetsstyret fattet 14. juni 2005 vedtak om ny strategisk plan for perioden 2005 – 2009, og overordnet mål er at UiO skal styrke sin stilling som forskningsuniversitet av høy internasjonal standard. Styret la føringer for at strategien skal implementeres gjennom ordinære plan- og budsjettprosesser, og det ble i siste halvdel av 2005 påbegynt et omfattende arbeid for å ivareta dette i nært samarbeid med enhetene. Som ledd i implementeringen, er styret blitt orientert om og forelagt analyse av fakultetenes og museenes strategiske planer, og denne viser at det er godt samsvar mellom UiOs overordnede plan og enhetenes planer. Fakultetene og museene har forpliktet seg til å ta et større ansvar for finansiering og gjennomføring av strategisk plan, og dette medførte at styret ikke økte de sentrale avsetninger for budsjettet 2006.

Universitetsstyret vedtok fem hovedprioriteringer for 2005:

1. *Videreføring og konsolidering av studiereformen*
2. *Styrking av UiO som forskningsuniversitet*
3. *Bidra til at forskningsbasert kunnskap blir utnyttet bedre i nærings- og samfunnsliv*
4. *Kvalitetsheving på viktige administrative tjenester*
5. *Bedre vedlikehold av egne bygninger*

Gjennom kvalitetsreformen ble det etablert en rekke nye programmer. Det er ennå for tidlig å si noe om effekten av kvalitetsreformen, men både søkning til programmene, opptakstall og studiepoengproduksjon viser en økning i forhold til tidligere år. Det samme gjelder studentutveksling. Styret er imidlertid opptatt av fortsatt å ha oppmerksomhet rundt videreutvikling og implementering av kvalitetsreformen gjennom bl.a. kvalitetssystem for utdanning.

Styret har som oppfølging av langtidsplanen 2000 – 2004 etablert de institusjonelle satsingene EMBIO (Molekylærbiologi, bioteknologi og bioinformatikk, etablert i 2000), FUNMAT (Funksjonelle materialer og nanoteknologi, etablert i 2002), HUMSAM (Kulturell kompleksitet i det nye Norge, etablert i 2004) og Etikk-programmet (etablert i 2002). Styret videreførte sin bevilgning til disse også i 2005. Etikk-programmet er under evaluering, og styret vil ta stilling til en eventuell videreføring når denne foreligger. Styret videreførte også bevilgningen til universitetets tre Sentre for fremragende forskning; *Centre for Molecular Biology and Neuroscience* (CMBN), *Centre for Physics of Geological Processes* (PGP), *Centre of Mathematics for Applications* (CMA). Disse skal midtveisevalueres i 2006. I tillegg til de institusjonelle, tverrfaglige satsingene, har fakultetene en rekke satsingsområder, og flere av disse miljøene har blitt evaluert i 2005. En felles utfordring for styrking av UiO som et forskningsuniversitet er imidlertid å øke driftsmidlene til forskere, sikre mer sammenhengende tid til forskning samt tilstrekkelig med investeringsmidler til vitenskapelig utstyr. Det er iverksatt en rekke tiltak for å bedre dette i 2005, og disse er videreført i 2006.

Styrets målsetting om økning både i antall doktorgradskandidater og forskningspublikasjoner er innfridd, men styret ved Forskningskomitéen, har fortsatt oppmerksomhet rundt utnyttelsesgrad og gjennomføringsgrad i stipendiatstillingene, og iverksatte tiltak for å bedre dette i 2005.

For å bidra til økt rekruttering, videreførte styret ordningen med til startpakker til nytilsatte i 2005. Det samme gjelder tildeling til etablering av forskerskoler.

Styret avsatte 1,5 mill kroner for å bidra til stimulering av økt forskningsformidling. Styret økte også bevilgningen til forskningsbasert innovasjon og næringsutvikling, og Birkeland Innovasjon AS som er UiOs Technology Transfer Office, har hatt en betydelig økning i antall prosjekter og patentsøknader i 2005.

Styret har prioritert kvalitetsheving på administrative tjenester, og blant annet innføring av nytt lønns- og personalsystem (POLS) er et verktøy som vil bidra til dette.

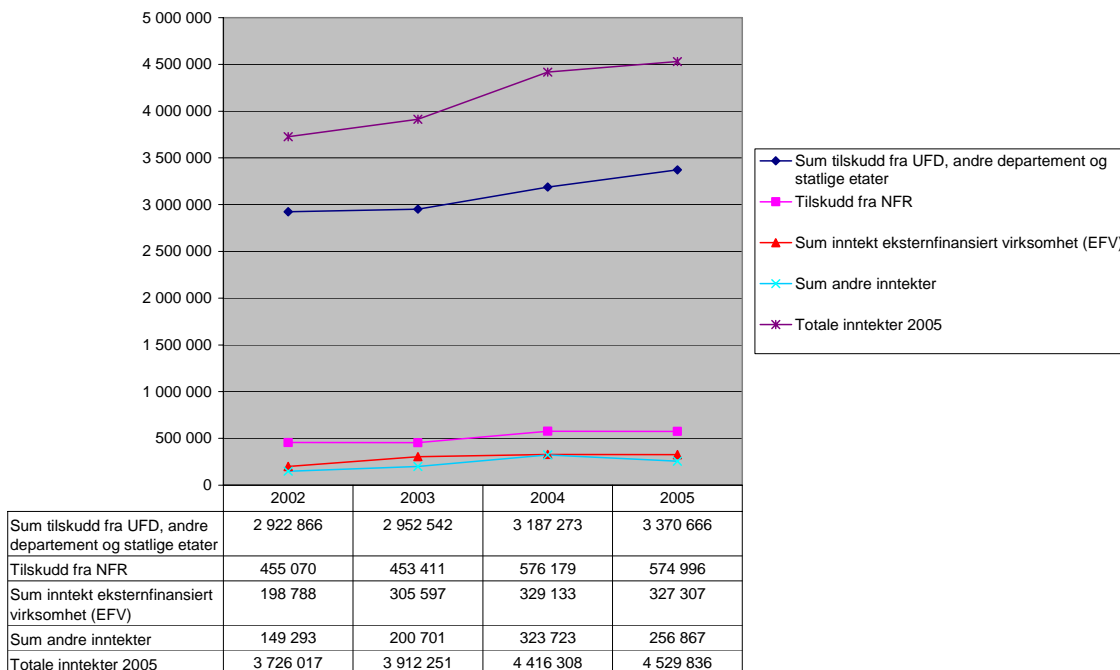
Styret har lagt vekt på å forbedre økonomiforvaltningen i tråd med Riksrevisjonens merknader og råd. Det er besluttet nye hovedregler for økonomiforvaltningen ved UiO og Universitetsstyret vedtok med virkning fra 1. mai 2005 retningslinjer for forvaltning av eksternt finansiert virksomhet. Som en direkte oppfølging av Riksrevisjonens rapport nr 1, 2004, igangsatte styret et forprosjekt for virksomhetsstyring, og styret anbefalte videre oppfølging av dette gjennom et hovedprosjekt for virksomhetsstyring. Hovedprosjektet er igangsatt fra 1. januar 2006. For ytterligere å heve kvaliteten på den interne økonomistyringen, har styret besluttet å igangsette et prosjekt "Innsats for bedre økonomistyring" i 2006 som et delprosjekt under prosjekt for virksomhetsstyring. Styret har også vedtatt en strategi for innkjøpsvirksomheten ved UiO for perioden 2005-2007 som blant annet regulerer fullmakter for kjøp av varer og tjenester, og sikrer at innkjøp skjer i henhold til konkurranseregler og andre forhold.

Universitetet har store arealmessige utfordringer, og Styret vedtok en forhåndsdisponering for å iverksette tiltak for både ombygging og generelt vedlikehold. Universitetet har et betydelig vedlikeholdsetterslep, og forhåndsdisponeringen av midler er et ledd i en langsiktig plan for dette.

UiO fikk i 2005 en startbevilgning for nytt informatikkbygg i Gaustadbekkdalen. Styret har også igangsatt et forskningsstrategisk arbeid med å utvikle bruken av resterende arealer i Gaustadbekkdalen til et nytt kjemi- og Life Science-bygg. Prosjekteringen av tilbygg til Domus Medica har tatt lengre tid enn planlagt og er vesentlig forsinket. UiO skal inn som en av flere leietakere hos Rikshospitalet som er utbygger.

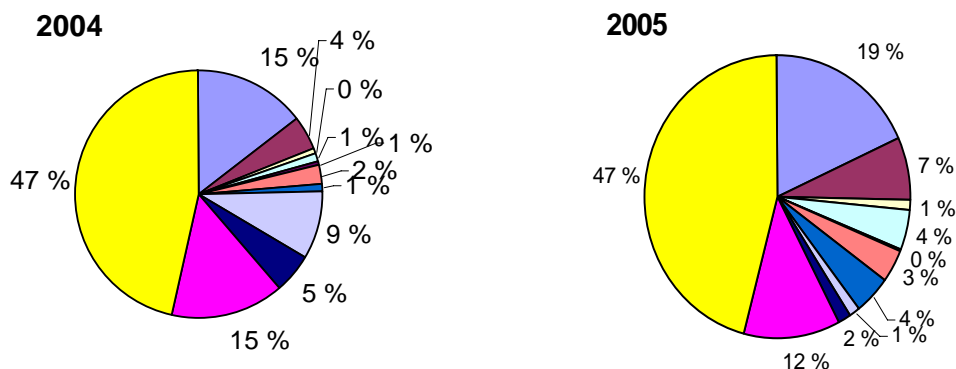
Universitetsstyret vedtok våren 2005 å søke departementet om prolongering av det sittende rektoratets og styrets periode fram til årsskiftet 2005/06. Det ble derfor først høsten 2005 gjennomført valg til nytt rektorat. Med hele fem kandidater og en engasjerende valgkamp ble valgdeltakelsen rekordhøy både blant vitenskapelig ansatte, teknisk administrativt ansatte og studenter. Universitetssamfunnet ga sin tillit til Professor Geir Ellingsrud som rektor, og sammen med prorektor professor Haakon Breien Benestad og viserektor Inga Bostad, skal han lede UiO de neste fire årene.

Universitetets inntekter har økt samlet sett med 2,5 % fra 2004 til 2005. Økningen har primært vært fra UFD, andre departement og statlige etater(5,4 %). Tilskudd fra NFR har hatt en svak nedgang(-0,2 %), det samme gjelder eksternfinansiert virksomhet(-0,6 %).|

Resultatet for 2005 viser et underforbruk for bevilgningsfinansiert virksomhet på 99,578 mill kroner. Dersom man legger dette sammen med ubrukte midler for foregående år for BFV, utgjør dette samlet 397,140 mill kroner. Nivået er nominelt sett betydelig, men i forhold til en omsetning på samlet 4,5 mrd kroner utgjør den en størrelse på 9 %. Utsatt aktivitet utgjør ca 4 % av inntektene i 2005 og økte fra 2004 til 2005 med 79 mill. Det er økningen/ trenden som er bekymringsfull og synliggjør behovet for de tiltak som igangsettes for å heve kvaliteten på den interne økonomistyringen.

I 2004 hadde UiO et underforbruk på 112,017 mill kroner. Samlet, med overførte midler fra 2003 ble det overført 297,562 mill kroner til 2005. Omsetningen for 2004 var på 4,451 mrd kroner, og ubrukte midler tilsvarte 7 %.

■ Forskning	■ Forskerutdanning	□ Etter- og videreutdanning	□ Undervisning
■ Eksamen	■ Formidling/utadrettet virksomhet	■ Samlinger og dokumentasjon	□ Annen faglig aktivitet
■ Generell drift	■ Øremerkede midler	■ Ufordelte NFR-midler	

Ubrukte midler 2005:

- NFR midler (183 mill, 47 %) skyldes forsinkelser i forskningsprosjektene.
- Øremerkede midler til bygg (46 mill, 12 %) skyldes forsinkelse i planlagt tilbygg Domus Medica
  - Utsatt aktivitet (168 mill, jf note 15 i regnskapet).

Likviditeten for UiO er tilfredsstillende pr 31.12.05. Bank- og kontantbeholdningen ved årets slutt utgjorde 1.225 mill. Den kortsiktige gjelden som UiO har forpliktelser til å utbetale i månedene etter årets slutt utgjorde 972 mill kroner, slik at den reelle likvide beholdningen ved årets slutt er på 253 mill kroner.

Egenkapitalen har steget etter sammenslåingen av UiO og fond. Imidlertid er UiOs egen egenkapitalvekst ubetydelig. Siden UiOs egenkapital kun kan skapes ved resultater av avsluttede kommersielle oppdragsprosjekter, er det utfordringer og forbedringspotensial knyttet til å drive de kommersielle prosjektene mer forretningsmessig. Dette vil styret følge nøye opp i tiden som kommer.

2 Oversikt over virksomheten

I forbindelse med kvalitetsreformen ble det opprettet 48 bachelorprogrammer, 63 masterprogrammer og 15 årsenheter, i tillegg til de tre profesjonsstudiene medisin, psykologi og teologi. De nye studietilbudene er utviklet med til dels nye fagkombinasjoner og med bedre integrering og klarere faglig progresjon. UiO tilbyr 39 engelskspråklige mastergrader. Ved innføringen av kvalitetsreformen ble det lagt vekt på å utvikle kursporteføljen på engelsk også på lavere grad, og tilbudet har vokst betraktelig i 2004 og 2005. Faglig kvalitet i studiene er UiOs sterkeste varemerke. Den faglige tyngden i programmene må underbygges ytterligere i den økte konkurransen med andre utdanningsinstitusjoner, og er et prioritert område i 2006.

UiO har tre sentre for fremragende forskning:

- Centre for Physics of Geological Processes, (PGP)
- Centre of Mathematics for Applications, (CMA)
- Centre for Molecular Biology and Neuroscience, (CMBN)

Universitetsstyret har også gitt bevilgning til fire sentre som var finalister i SFF-konkurransen:

- Centre for Signalling in Health Diseases
- Vaccinology and Immunotherapy
- Centre of Ecological and Evolutionary Synthesis
- Centre of Contemporary History

To forskernettverk ved UiO mottar støtte som nordiske sentre for fremragende forskning (NCoE):

- Centre for Ecological and Evolutionary Synthesis (CEES)
- Research in Water Imbalanced Related Disorders

I tillegg gir også styret forskningsstrategiske bevilgninger til satsningsområdene:

- EMBIO - Molekylærbiologi, bioteknologi og bioinformatikk
- FUNMAT - Funksjonelle materialer og nanoteknologi
- Etikk-programmet

- HUMSAM - Kulturell kompleksitet i det nye Norge
- CMC – Competence and Media Convergence
- ARENA-programmet – Centre for European studies

Fagevalueringer gjennomført i 2005 synliggjorde at UiO både har forskere og fagmiljøene som er på et meget høyt internasjonalt faglig nivå, og miljø som er i den andre enden av skalaen. Forskningskomitéen følger dette videre, og det iverksettes tiltak ved de respektive fakultet og institutt.

I en rangering over de 500 beste universitetene i verden, utført av Shanghai Jiao Tong University i Kina, ble UiO i 2005 det 20. beste universitetet i Europa, det fjerdebeste i Norden og verdens 69. beste universitet. Disse resultatene er noe dårligere enn i 2004. I en tilsvarende måling utført av *Times Higher Education* havner UiO i 2005 på 138.plass, mot 101.plass i 2004. Rangeringene viser at UiO har et forbedringspotensiale, men bekrefter også at UiOs målsetting om å komme på medaljeplass i Norden og være blant de 20 beste europeiske universitetene, er innen rekkevidde.

2.1 Hovedtall

Hovedtall for virksomheten ved UiO i 2005:

Tabell 1:

Studenter, forskning, personale og økonomi			
	2004	2005	Merknader
Studenter			
Primær søker i Samordna opptak	17 265	17 461	
Opptakstill	17 553	15 669	Totalt antall, helårseffekt
Registrerte studenter	30 169	30 248	Totalt antall, helårseffekt
Antall kandidater, høyere grad	1 863	2 375	Totalt antall, helårseffekt
Antall nye studiepoeng	17 758	18 359	Totalt antall, helårseffekt
Stryk %	8,6 %	8,4 %	Snitt for høyere og lavere grad, profesjons- og videreutdanningsstudier
Forskning			
Antall aktive dr.gradstudenter	1 523	1 868	Totalt antall, høstsemester
Antall avlagte dr.grader	266	319	Totalt antall, helårseffekt
Avlagte publikasjonspoeng	3 012	2 983	Totalt antall, helårseffekt
Antall publikasjoner	3 736	3 802	Totalt antall, helårseffekt
Personale			
Årsverk - totalt	5 364	5 405	
Vitenskapelige ansatte	2 976	2 990	
Adm. / andre	2 388	2 415	
Økonomi			
			Alle tall i mill kroner
Omsetning	4 451	4 533	
- herav NFR	576	575	
- herav oppdragsvirksomhet	379	331	
Avsetning forpliktelser	298	397	

Årsresultat	59,3	21,4	
Egenkapital	204,8	227,4	

Kilde DBH og samordna opptak.

Studenter

Antallet primærøkere ved Samordna opptak fortsatte å øke i 2005, etter to år med markant økning i 2003 og 2004. Nedgangen i antall studenter som ble tatt opp ved UiO i 2005 skyldes reduksjonen i opptaksrammene fra 2004 til 2005 samt en nedgang i opptak til enkeltemner.

Det har vært en svak økning i antallet registrerte studenter og det har skjedd en forskyvning av studentmassen fra lavere til høyere grads nivå fra 2004 til 2005. Studiepoengproduksjonen pr. student er økt fra i 2002: 29,62 poeng, 2003: 34,94, 2004: 34,69, til 2005: 36,33. Strykprosenten fortsatte å synke i 2005, etter en markant nedgang fra 2003 til 2004.

Forskning

Antall aktive dr.gradstudenter har økt, og det er avlagt flere doktorgrader i 2005 enn i 2004. Antall publikasjoner forskere ved UiO har deltatt, økte i 2005, men antall publikasjonspoeng, som er et vektet uttrykk for publiseringsaktivitet og nivå og som er en tellende indikator i universitetets finansieringsmodell, hadde en meget svak nedgang i 2005.

Personale

Antall ansatte har hatt lav vekst, under 1 %.

Økonomi

Dette er nærmere kommentert under kapittelet om økonomi.

3 Utdanning og studiekvalitet

Kvalitetsreformen har de to siste årene medført en vesentlig innsats for å utvikle nye studietilbud, nye undervisnings- og vurderingsformer, og for å bedre læringsforholdene ved universitetet. Dette har resultert i bedret studiekvalitet og høyere studieintensitet. For 2005 handlet innsatsen på utdanningsområdet i første rekke om å videreføre arbeidet med studiereformen, med spesielt fokus på studieinnhold og studiekvalitet. Kvalitetsreformen fokuserte de første årene på ytre rammer som "effektive læringsløp" og i 2005 ble utfordringen å dreie fokuset over på faglig innhold og mål for studiene.

Hovedfokus for arbeidet med utdanningsvirksomheten i 2005 var:

- Videreutvikling av studietilbud og studentoppfølging
- Etablering av et system for kvalitetssikring og -utvikling
- Studentenes arbeids- og læringsmiljø, fleksibel læring
- Studentmobilitet
- Etter- og videreutdanning

Ved innføringen av kvalitetsreformen var målet å øke studiepoengproduksjonen pr. student. Det ble rettet særlig oppmerksomhet mot gjennomføring, framdrift og rapportering om arbeidet med økt gjennomstrømming ved fakultetene i 2005. Det er lagt opp til tettere oppfølging av studentene ved hjelp av flere obligatoriske innleveringer, midtveiseksamener og mer gruppeundervisning for å gi studentene indikasjoner på hvordan de ligger an faglig og å bidra til å motivere studentene for

videre studier. Bruken av fleksible læringsformer og læringsplattformer er økende, og erfaringen så langt viser at dette bidrar til bedre gjennomstrømming.

Styret behandlet årsrapporten om studiekvalitet og studiekvalitetsarbeid i november 2005. Målsettingen er at Kvalitetssystemet ved UiO skal være en naturlig del av arbeidet med studiekvalitet, kvalitetsutvikling og kvalitetssikring på alle nivå i organisasjonen, og skal støtte opp om utdanningsvirksomheten på en systematisk, målrettet og allsidig måte. Rapporten viste at UiO har gode søkertall, at studentene er fornøyde med mange sider av studiene, først og fremst den faglige kvaliteten. Likevel bør gjennomstrømmingen økes og frafallet reduseres.

Ved arbeidet med videreutvikling av studietilbud og studentoppfølging vurderes innhold og mål for studieprogrammene med utgangspunkt i klart formulerte kunnskapsmål, samt ressursbruken på studieprogrammene med utgangspunkt i mer systematisk bruk av virksomhetsbudsjettering og virksomhetsregnskap. Som oppfølging av dette har styret vedtatt en studiekvalitetsplan for 2006, hvor det er definert tiltak for å utvikle og sikre gode studietilbud og godt læringsmiljø.

Etter studiereformen er studentens arbeids- og læringsmiljø bedret, enkelte steder betydelig. Dette arbeidet ble videreført i 2005, blant annet vedtok styret en egen handlingsplan og tildelte økonomisk støtte for fleksibel læring, 2005. UiO har i 2005 utarbeidet et produksjonssystem for tilgjengeliggjøring av litteratur for studenter med synshemninger og lesevansker. Systemet vil tas i bruk i 2006.

Arbeidet med studentmobilitet har gått etter planen og det har vært en generell vekst på internasjonaliseringfeltet. Grunnlaget for rekruttering av utenlandske studenter til UiO er bedret gjennom en betydelig utvidelse av engelskspråklig studietilbud. Hovedmålene i UiOs studentmobilitetsstrategi for 2003–2006 er å doble antallet inn- og utreisende studenter fra 2001 til 2006, samt at studentutveksling skal integreres i UiOs ordinære studietilbud. Den foreløpige måloppnåelsen per utgangen av 2005 er en økning på 84 % på antallet innreisende og 61 % på antallet utreisende studenter, jf tabell 2. Arbeidet med å sikre gode og gjensidige samarbeidsavtaler for studentutveksling fortsatte i 2005.

Tabell 2:

Studentmobilitet	2001	2002	2003	2004	2005
UiO studenter i utlandet	498	369	270	621	803
Utenlandske studenter ved UiO	368	375	500	537	678
Sum	866	744	770	1 158	1481

Kilde DBH

Universitetets EVUarbeid var et annet prioritert område i 2005. Innføringen av emner i alle studieprogram har åpnet for nye muligheter innen EVUfeltet og fokuset på økt bruk av det ordinære emnetilbudet lå som en av målsettingene for arbeidet i 2005.

I 2005 satset UiO på utvikling av flere nye tilbud for lærere der skoleeiere og lærere deltok i ressursgrupper for arbeidet. Fagmiljøene er svært opptatt av å etablere og bruke sine eksterne nettverk i etter- og videreutdanningsvirksomheten.

Resultatene så langt viser en svak økning deltagelsen i EVUtilbudet. Det er imidlertid fortsatt en målsetting om å videreutvikle tilbudet, og styret har derfor vedtatt at det skal utarbeides en handlingsplan for EVU i 2006.

3.1 Videre planer og utfordringer

I strategisk plan for perioden 2005 – 2009, har styret vedtatt følgende hovedmål, operasjonelt mål og delmål for utdanningsområdet:

Hovedmål:

UiO skal utdanne kandidater med fagkompetanse på høyt europeisk nivå og gi studentene et godt grunnlag for videre utvikling – både som fagpersoner og samfunnsborgere.

Operasjonelt mål:

Arbeidsgivere og læresteder i inn- og utland skal anerkjenne et vitnemål fra UiO som dokumentasjon av faglig kompetanse på det nivå som forventes av et universitet i ”den europeiske mesterliga”.

For å oppnå dette vil UiO arbeide mot følgende delmål:

- Sette læringsutbytte og kandidatens kompetanse i sentrum
- Bedre gjennomstrømmingen i programmene
- Sikre lik bruk av karakterskalaen
- Gjøre internasjonal eksponering til en integrert del av studiene
- Ferdigstille, implementere og forankre et godt studiekvalitetssystem
- Evaluere, og eventuelt justere, kvalitetsreformen
- Rekruttere dyktige og motiverte studenter
- Bygge ut tilbudet innenfor etter- og videreutdanning – utarbeidelse av handlingsplan for EVU.

Kunnskapsdepartementet har gjennom statsbudsjettet fastsatt en rekke hovedmål og delmål for virksomheten, og som UiO har fastsatt interne resultatmål for. Med utgangspunkt i dette og ny strategisk plan, har styret prioritert følgende delmål for 2006:

- *Sette læringsutbytte og kandidatenes kompetanse i sentrum*
Fokuseringen på læringsutbytte og kompetanse vil prege arbeidet med kvalitetsutvikling av studieprogrammene gjennom planperioden. Det er nødvendig å lage gode beskrivelser av kunnskapsmål og læringsutbytte i program- og emneplaner, særlig med referanse til arbeidslivsrelevans.
- *Videreføre arbeidet for et bedre læringsmiljø*
Arbeidet med å bedre læringsmiljøet er en forutsetning for god studiekvalitet, og det foreligger pålegg fra Arbeidstilsynet knyttet til systematisk sikring av læringsmiljøet. Videre oppfølging av dette er en sentral utfordring i første halvdel av 2006, men videre arbeid med godt læringsmiljø er en viktig oppgave for hele langtidsperioden. For å lykkes må det arbeides for at alle ledd som er involvert i arbeidet kjenner godt til planer og rammer for dette.
- *Bedre gjennomstrømming i programmene*
Dette er et av departementets fastsatte hovedmål for utdanningsvirksomheten. Å nå målet er avhengig av en rekke faktorer, bl.a. oppfølging av den enkelte student, faglig og pedagogisk kvalitet i undervisningen, forholdstall lærer/student og læringsmiljøforhold. Bedre oppfølging av kravet om utdanningsplaner for alle studenter bør inngå i arbeidet for å bedre gjennomstrømmingen.
- *Sikre lik bruk av karakterskalaen*

For å sikre tilliten til de vitnemål som utstedes, er det viktig å fortsette arbeidet med å sikre lik bruk av karakterskalaen både nasjonalt og over tid. Det er som kjent nedsatt et nasjonalt referansepanel for å vurdere karaktersettingen på tvers av institusjonene, men det er likevel behov for å intensivere dette arbeidet internt i første del av langtidsperioden.

- *Gjøre internasjonal eksponering til en integrert del av studiene*
I 2006 vil gjeldende strategi for studentmobilitet bli evaluert og planlegging av ny handlingsplan for dette komme i gang. Det foreslås også å igangsette et arbeid med å utarbeide en egen handlingsplan for rekruttering.
- *Ferdigstilling, implementering og forankring av et godt studiekvalitetssystem*
I 2006 vil gjeldende strategi for studentmobilitet bli evaluert og planlegging av ny handlingsplan for dette komme i gang. Det foreslås også å igangsette et arbeid med å utarbeide en egen handlingsplan for rekruttering.
- *Evaluering og eventuelle justeringer av kvalitetsreformen*
Kvalitetssystem for utdanning er under løpende utvikling og justering. Kvalitetssystemet skal imidlertid gjennom en omfattende og overgripende evaluering som trolig blir slutført innen utgangen av 2006. Etter at evalueringen av kvalitetsreformen er avsluttet, vil eventuelle justeringer som oppfølging av denne bli iverksatt.
- *Rekruttering av studenter*
Rekruttering krever kontinuerlig fokus og prioritering, og i et lengre perspektiv er det avgjørende at UiO opprettholder en god rekruttering til sine studier. Rekrutteringsarbeidet må imidlertid rette seg mot der det er særlige utfordringer, og i kommende periode vil dette særlig rette seg mot rekruttering til realfag, kjønnsbalansert rekruttering samt rekruttering av studenter med minoritetsspråklig bakgrunn.
- *Bygge ut tilbudet innenfor etter- og videreutdanning – utarbeidelse av handlingsplan for EVU*
Det skal utarbeides en ny handlingsplan for EVU i 2006. Samtidig skjer det endringer i rammebetingelsene for EVU i og med at departementet har innskjerpet rutine fra 2006 av, ved at det kun beregnes studiepoenginntekter for egenfinansiert andel.

4 Forskning

UiO har siden langtidsplanen for 2000 – 2004 hatt som overordnede målsetting at universitetet skal styrke sin stilling som forskningsuniversitet av høy internasjonal kvalitet. De siste årene er det iverksatt en rekke tiltak for å styrke universitetet som forskningsinstitusjon. I 2005 handlet innsatsen på dette området om å videreføre arbeidet og trappe opp enkelte tiltak. I tillegg ble det introdusert nye tiltak knyttet til innovasjonsvirksomhet.

Hovedfokus for arbeidet med forskningsvirksomheten i 2005 var:

1. Forskerutdanning og rekruttering
2. Faglig strategiarbeid
3. Eksternt samarbeid nasjonalt og internasjonalt
4. Samfunnskontakt og nyskaping
5. Finansielle rammer og muligheter
6. Dokumentasjon og analyse

– Se for øvrig også avsnitt 5 Kunnskap i bruk, 6 Innovasjon og entrepenørskap og 7 samarbeid og randsoneaktivitet, for resultatrapportering på flere av disse punktene.

UiO uttrykte som målsetting for 2005 å få flere forskere, forskergrupper og fagmiljøer opp på et høyt internasjonalt nivå ved å investere tyngre og mer systematisk i forskere, forskergrupper og fagmiljøer som allerede befinner seg på, eller har gode forutsetninger for å nå opp til, et slikt nivå.

Målsettinger for UiO innen forskerutdanning i 2005 var å bedre fullføringsgraden i doktorgradsutdanningene og øke antall avlagte doktorgrader. Måltallet for avlagte doktorgrader i 2005 var 257. I alt avla 319 personer doktorgraden ved UiO i 2005, mot 234 i 2003. Dette tilsvarer en økning på 36 % på to år. Tallet på andelen utenlandske statsborgere blant UiOs doktorander holder seg stabilt på 17 %.

Det ble etablert ytterligere tre forskerskoler i 2005, slik at det totale antallet nå er 17 forskerskoler. Effekten av satsingen vil bli evaluert før bevilgningen eventuelt økes ytterligere. Forskerskolene er fordelt på tre grupper, tilknyttet fakultetet, satsingene og SFF-ene, eller som nordiske/internasjonale nettverksskoler. Styret videreførte startpakkeordningen i 2005 for å hjelpe til med rekrutteringen av gode forskere til UiO, og for å hjelpe fag med spesielle rekrutteringsbehov. Universitetsstyret bevilget i 2005 ca. 20 mill. kr fra sentralt hold, og fagmiljøene har bidratt med tilsvarende midler. Ordningen er videreført i 2006.

Fakultetene igangsatte og/eller videreførte i 2005 en prosess knyttet til etablering, konsolidering eller videreutvikling av forskningsorganisering i forskningsgrupper/team. Utviklingen er i hovedsak basert på forskerinitierte interesser og vil være løs og fleksibel for endringer, men understøttes ved flere av fakultetene gjennom insentiver og bruk av forskingsledere. Flere av fakultetene er fremdeles i prosess på dette, og arbeidet vil bli ytterligere intensivert gjennom prosess for faglige prioriteringer som igangsettes i 2006.

Rolle, oppgaver og virkemidler for forskningsledere, herunder forholdet til linjeledere, var fortsatt under avklaring i 2005, og det vil bli arbeidet videre med dette. Så langt er det i ulik grad innført en klar eller formalisert delegering av fullmakter til forskningsledere eller gitt insentiver rettet mot å fremme gruppeorganiseringen (driftsmidler/ressurstildeling til grupper) eller rekruttere gode forskningsledere (frikjøp fra undervisningsplikt, startpakker etc.).

Universitetsstyret vedtok en oppfølging av Forskningsmeldingen 2005. I første omgang innrettes UiOs oppfølgingsarbeid mot fem områder: 1. Forskningsledelse, prosjektorganisering, teknisk-administrativ støtte, 2. Realfagsatningen, 3. Attraktivitet for internasjonal rekruttering og internasjonalt forskningssamarbeid, 4. Synliggjøring og 5. Forskningsfinansiering. Universitetsstyret vil følge opp Forskningsmeldingen med en mer inngående og samlet diskusjon om hvordan UiO best kan møte de store utfordringer som oppstår som følge av endringer i norsk og europeisk FoU-politikk og forskningsfinansiering.

UiO hadde i 2005 målsettinger om utvikling og oppfølging av UiO-interne satsinger og faglige strategier både sentralt og på fakultets- og instituttnivå. Målet var at UiOs grunnforskning skulle styrkes og at muligheter for samarbeid og ekstern finansiering utnyttes bevisst. Program for Etikkk evalueres i 2005/2006 som følge av dette, og universitetsstyret vil ta stilling til en eventuell videreføring i løpet av 2006.

Arbeidet med en midtveisevaluering av Universitets tre sentre for fremragende forskning ble påbegynt i 2005 og vil danne grunnlag for styrets vurdering av nivå på videreføring fra 2007. NFR hadde en ny utlysning av ordningen SFF i 2005 og det var en uttalt målsetting at UiO skulle

utvikle nye SFF-søknader til utlysingsrundet i 2005. Det var stor interesse for å utvikle gode søknader ved samtlige fakultet og sentre ved UiO som resulterte i 28 søknader. Den nye SFI-ordningen vekket også betydelig interesse, og det ble innsendt seks søknader om SFI fra UiO. I tillegg er UiO en betydelig partner i ytterligere åtte søknader der andre er vertsinstitusjon.

Universitetsstyret vedtok at det i 2005 skulle fordeles 20 millioner kroner i 2005 mellom fakulteter, museer og sentre ut fra vitenskapelig publisering i 2003, i henhold til en modell som er presentert for styret. Dette skjer uten inndeling i kvalitetsnivåer slik det ble foreslått av Universitets- og høgskolerådet. Styret henstilte til fakultetene å etablere egne ordninger for premiering av kvalitet i publiseringen som tar hensyn til forskjeller i publiseringskultur.

Gjennomføringen av kvalitetsreformen har særlig i fagmiljø med liten undervisningskapasitet gjort det vanskeligere å finne sammenhengende tid til forskning, og dette er en gjennomgående utfordring for alle enheter. Det er flere tiltak som vil bidra til å bedre situasjonen, så som endringer i studieorganiseringen, fleksibilitet i arbeidsorganiseringen og bedre tilrettelegging av forskningsadministrativ støtte. Arbeidet har kommet i gang, men gis økt oppmerksomhet i 2006.

Universitetsstyret vedtok i september 2005 å opprette et forskningsetisk utvalg som skal være universitetets rådgivende utvalg for forskningsetikk. Utvalget skal behandle og gi uttalelser i forskningsetiske enkeltsaker som har sitt utspring i konflikter eller klager knyttet til brudd på vitenskapelig redelighet og god vitenskapelig praksis ved UiO. Det skal gi årlig rapport om sin virksomhet. Utvalgets virksomhet skal, innenfor rammen av de regler som sikrer personvern, være åpent for offentlig innsyn.

Universitetsstyrets overordnede ambisjon vedrørende arbeidet mot EUs 7. rammeprogram var i 2005 at EU-finansiering skal utgjøre en integrert del av universitets forskningsprofil. UiO skal løfte fram "modne" fagmiljøer som allerede nyter internasjonal anerkjennelse til mer sentrale roller i europeiske prosjekter og programmer. UiOs posisjonering mot EUs 7. rammeprogram ble i løpet av 2005 flere ganger behandlet i forskningskomiteen. I desember vedtok Universitetsstyret en handlingsplan som angir UiOs videre ambisjoner og virkemidler for arbeidet fram mot rammeprogrammets oppstart.

UiO har i 2005 vært i en aktiv posisjoningsfase i forhold til samarbeidsprogrammene mot Sør-NUFU og NORADs stipendprogram, med intensiv kommunikasjon med flere viktige partnere i Afrika. Parallelt øker UiO sin satsing innenfor realfag og samfunnsfag mot fremragende kinesiske institusjoner.

Priser og utnevnelser:

På bakgrunn av universitetsstyrets beslutning, ble det på universitetets årsfest 2. september utnevnt 13 æresdoktorer ved Universitetet i Oslo. Disse var: Ved Det teologiske fakultet dr.theol. h.c. professor **Wanda Deifelt**, Luther College, Iowa, USA. Ved Det juridiske fakultet dr.juris h.c. professor **Mads Bryde Andersen**, Københavns Universitet, Danmark, og dr.juris h.c. professor **Welshman Ncube**, Universitetet i Zimbabwe, Harare. Ved Det medisinske fakultet dr.med. h.c. professor **Peter Agre**, Johns Hopkins University, Baltimore, USA, og dr.med. h.c. **Gro Harlem Brundtland**, Norge. Ved Det humanistiske fakultet dr.philos. h.c. professor **Joan L. Bybee**, University of New Mexico, Albuquerque, og dr.philos. h.c. **Per Olov Enquist**. Ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet dr.philos. h.c. professor **Ben R. Mottelson**, NORDITA, København, og dr.philos. h.c. professor **Jörn Thiede**, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, direktør ved Alfred-Wegener Instituttet, Bremerhaven. Ved Det odontologiske fakultet dr.odont. h.c. professor **Ole B. Fejerskov**, direktør i Danmarks Grundforskningsfond, København. Ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet dr.philos h.c. professor **Peter J. Hammond**, Stanford

University, USA, og dr.philos. h.c. professor **Ulf Hannerz**, Stockholms Universitet, Sverige. Ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet dr.philos. h.c. professor **Yrjö Engeström**, Helsingfors Universitet, Finland.

Under årsfesten ble H.M Kongens gullmedalje for fremragende vitenskapelig arbeid av en yngre forsker bedømt ved UiO, utdelt. Forskerne som fikk gullmedalje var: Dr.juris **Bjørn O. Berg** fra Det juridiske fakultet, Dr.philos. **Kristi C. Grønvold Bache** fra Det medisinske fakultet, Dr.art. **Atle Grønn** fra Det humanistiske fakultet, til Dr.scient. **Vebjørn Bakken** fra Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, til Dr.odont. **Hilde Nordgarden** fra Det odontologiske fakultet, Dr.polit. **Jo Thori Lind** fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Dr.polit. **Monika Nerland** fra Det utdanningsvitenskapelige fakultet.

Også UiOs egne priser ble utdelt på årsfesten. Forskningsprisen for 2005 gikk til Professor **Christoph Harbsmeier**, Institutt for kulturstudier og orientalske språk. Prisen for god forskningsformidling gikk til Professor **Doris Jorde**, Institutt for lærerutdanning og skoleutvikling. Læringsmiljøprisen gikk til Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved **Mikroelektronikk systemer (MES) -gruppen**, Institutt for informatikk.

4.1 Videre planer og utfordringer

I strategisk plan for perioden 2005 – 2009, har styret vedtatt følgende hovedmål, operasjonelt mål og delmål for forskningsområdet:

Hovedmål:

UiO skal styrke sin stilling som forskningsuniversitet av høy internasjonal standard.

Operasjonelt mål:

I anerkjente internasjonale rangeringer som dekker hele fagspektret, skal UiO komme på medaljeplass i Norden og være blant de 20 beste i Europa. Våre fremste forskere og forskergrupper skal holde europeisk toppnivå innenfor sine fagområder.

For å oppnå dette vil UiO arbeide mot følgende delmål:

- Hjelp flere forskere, forskergrupper og fagmiljø til å nå et høyt internasjonalt nivå
- Bedre tilrettelegging for internasjonalisering og rekruttering
- Sikre mer driftsmidler til forskning
- Sikre mer sammenhengende tid til forskning
- Utvikling av forskningsledelse, -organisering og –administrativ støtte
- Oppfølging av realfagsatsningen

Kunnskapsdepartementet har gjennom statsbudsjettet fastsatt en rekke hovedmål og delmål for virksomheten, og som UiO har fastsatt interne resultatmål for. Med utgangspunkt i dette, samt Forskningsmeldingen og ny strategisk plan for UiO, har styret prioritert følgende delmål for 2006:

- *Hjelp flere forskere, forskergrupper og fagmiljø til å nå et høyt internasjonalt nivå*
Det er vedtatt videreføring av de særskilte faglige satsingene samt funnet rom for noen nye. Det er også avsatt midler til nye SFF-er, men dette får først effekt i 2007. Utover dette legger flere av enhetene opp til etablering og/eller videreutvikling av satsings-

områder innen sine fagfelt, noe som anses som et viktig arbeid som bør prioriteres i 2006.

- *Bedre tilrettelegging for internasjonalisering og rekruttering*
Internasjonalisering, herunder særlig tilrettelegging for internasjonal rekruttering prioriteres og er et viktig oppfølgingsområde i UiOs oppfølging av forskningsmeldingen. Det er avsatt midler til etablering av den europeiske forskermobilitetsportalen ERA-MORE, og det satses også på å profesjonalisere arbeidet med å etablere et bedre mottaksapparat for utenlandske forskere.
- *Sikre mer driftsmidler til forskning*
Det er avsatt betydelige sentrale midler for å sikre mer driftsmidler til forskning; total 35 mill. kr i 2006 (26 mill. kr av egne midler, og en forventet avsetning fra NFR på 9 mill. kr), jf. pkt. 5. I tillegg forventes det at enhetene arbeider videre med å utarbeide tiltak for planmessig bruk av ledighet i stillinger i treårsperioden til styrking av driftsmidler til forskning.
- *Sikre mer sammenhengende tid til forskning*
Gjennomføringen av kvalitetsreformen har særlig i fagmiljø med liten undervisningskapasitet gjort det vanskeligere å finne sammenhengende tid til forskning, men dette er en gjennomgående utfordring for alle enheter. Det er flere tiltak som vil bidra til å bedre situasjonen, så som endringer i studieorganiseringen, fleksibilitet i arbeidsorganiseringen og bedre tilrettelegging av forskningsadministrativ støtte.
- *Utvikling av forskningsledelse, -organisering og -administrativ støtte*
Det er et betydelig behov for å styrke og videreutvikle arbeidet med forskningsledelse, bedre organisering av og støtte til forskningssamarbeid, eksternfinansiert forskning og søknadsvirksomhet.
- *Oppfølging av realfagsatsningen*
Forskningsmeldingen framhever satsing på realfag, og det er i årsplanen vedtatt at virksomheten innenfor realfag tydeligere skal profileres og dokumenteres mht. spiss, bredde, omfang og strategi. Dette berører i første rekke MN, MED, OD og aktuelle sentra, men også andre enheter berøres av dette om enn i mindre grad. I fordeling av rekrutteringsstillingene er det tatt hensyn til behov for en sterkere profilering av UiOs realfagsvirksomhet.

5 Kunnskap i bruk

Hovedmålsettingen for området Kunnskap i bruk var i 2005 å gi publikum bedre innsyn i forskningen og å profilere UiO som forskningsinstitusjon. Dette er et viktig bidrag for å sikre god tilgang på søkere til de undervisningsprogrammer institusjonen til enhver tid tilbyr studenter og personer som søker etter- og videreutdanning. Informasjon og formidling skal også medvirke til å skape god samfunnskontakt.

Hovedfokus for arbeidet med formidlingsvirksomheten i 2005 var:

- Formidling
- Studieinformasjon og rekruttering
- Web-utvikling
- Kulturelle og seremonielle aktiviteter
- Biblioteksvirksomheten
- Utstillinger og publikumsbesøk ved museene
- Planlegging av nytt kulturhistorisk museum i Bjørvika

- Samlingsarbeidet ved museene

UiO har vurdert og besluttet at institusjonen skulle innføre et element i internfordelingen knyttet til formidlingsvirksomheten. Fakultetene og tilsvarende enheter fikk i 2005 i oppdrag å arbeide for å iverksette tiltak for å øke omfang og kvalitet på vitenskapelige publiseringer i 2005. UiO avsatte 1,5 mill. kr i insentivmidler til strategisk forskningsformidling i 2005, som ble forvaltet etter nærmere retningslinjer av et utvalg som oppnevnt av rektor. Effekten av dette tiltaket vil man først kunne se resultatet av i 2006.

I 2005 ble det gjennomført en rekke større populærvitenskapelige arrangementer spesielt beregnet på skoler og et bredere publikum, som forskningstorget i Oslo, UiOs åpen dag, skolebesøksordningen ved UiO, skolekontaktprosjektet, årsfesten, faglig-pedagogisk dag, astrofestivalen, UngForsk og Viten for Verdi 2005.

UiO er godt i gang med å styrke sin beredskap for å møte sine forpliktelser som institusjon med bred kontakt med eksterne aktører: Oslo kommune, næringsliv og storindustri, helseregionene og offentlig sektor generelt. Av viktige tiltak kan nevnes er ferdigstilling av samarbeidsavtale mellom UiO og Rikshospitalet/Radiumhospitalet, som skal danne grunnlag for avtaler med andre universitetssykehus, revitalisering av Partnerforum i samarbeid med BI, systematisk oppfølging av samarbeid med SINTEF, deltakelse i NUS (næringslivsrettet universitetssamarbeid) og samarbeid med Tekna rundt konferansen "Viten og verdi" for å øke grenseflaten mellom forskning og næringsliv. Det er en utstrakt kontakt med samfunns- og næringsliv ved de aller fleste enheter ved UiO, både gjennom forskning, utdanning, formidling og verdiskaping.

I 2005 prioriterte UiO å opprette kontakt med tidligere studenter gjennom iverksetting av en alumnusordning gjennom et pilotprosjekt våren 2005 og et måltall å på 15 aktive alumnusforeninger. Alumnusvirksomheten skal bidra til økt samfunnskontakt og arbeidslivsrelevante studier. Dette gjelder både det ordinære studietilbudet og etter- og videreutdanningstilbudet.

UiO vektla i 2005 å utvide formidlingen av forskning på UiO-nettet og gjøre den mer tilgjengelig for et bredere publikum. Informasjonsstrømmen internt på UiO skulle også bedres gjennom etableringen av nye kanaler.

En vesentlig del av universitetets utadrettede virksomhet foregår gjennom utstillinger og andre publikumsrettede arrangementer i regi av UiOs to museer, Kulturhistorisk museum og Naturhistorisk museum. Museenes aktiviteter omtales for seg under kapittel 5.1.

Målsettingene for Universitetsbiblioteket I 2005 handlet om å utvikle UBs tjenestetilbud I takt med endringer I brukerbehov og teknologi, samtidig som forvaltningen av samlinger av trykt litteratur skal ivaretas. Resultatene for UB 2005 viste at bruken av bibliotekets samlinger økte, og utløp til universitetets ansatte og studenter økte med 14,1 % for papirbaserte samlinger og 16 % for elektroniske samlinger. Bibliotekportalen X-port/Sfx ble satt i drift i mai. UB drifter systemet for alle universitetsbibliotekene i Norge. UB er systemeier for digitale utgivelser ved UiO (DUO), og alle fakulteter registrerer nå i basen. Antall registrerte dokumenter pr. 31.12.05 er 5861 mot 4000 i 2004. UB hadde også to utstillinger i 2005; Don Quijote; bokutstilling og Norges kongesagaer – fra middelalderen til i dag – en bokhistorisk utstilling. Totalt var det sju utstillinger i Galleri Sverdrup i 2005, med et besøkstall på ca. 2000 pr. utstilling.

5.1 Museene

Styrets målsetting for universitetets museer var å gjennomføre det planlagte utstillingsprogrammet og for øvrig videreføre en rekke ulike formidlingsaktiviteter. I alt ble det arrangert mer enn 60 forskjellige arrangementer for publikum i 2005. Dette omfatter søndagsforedrag, familiearrangementer og turer, bl.a. et dramatisert vandrespill (Ekspedisjon 60° - en naturvitenskapelig odysseé) som ga innblikk i den spennende historien som var med å forme Botanisk hage og museene. I 2005 tok NHM imot 15 875 skoleelever, hvorav 5 750 ble undervist av våre museumslærere. I tillegg hadde museet besøk av 10 476 barn fra barnehager. Museet deltok også i undervisning av lærere og elever fra høyskoler. I samarbeid med Oslo kommune, Miljøverndepartementet og NIKU, var NHM i 2005 med på å utvikle et tverrfaglig undervisningsopplegg tilknyttet Hovedøyas varierte natur og kultur. Arbeidet for planlegging og et forpliktende politisk vedtak om bygging av et nytt kulturhistorisk museum i Bjørvika fortsatte, men ga ikke konkrete resultater i 2005.

Besøksstall

NHM hadde i 2005 117.668 besøkende. Dette var en økning på over 30 % i forhold til 2004. I tillegg kommer besøket i Botanisk hage med anslagsvis 300 000 personer årlig. I 2005 ble det forsøkt automatisk telling, og fra 2006 regner museet med å ha pålitelige data over besøkende i Botanisk hage.

KHM hadde et samlet besøksstall på 490.038 i 2005, hvorav 89 % besøkte Vikingskiphuset og 11 % Historisk museum. Dette gjør KHM til et av landets best besøkte museer, og de samlede besøkstallene lå ca. 4 % høyere i 2005 enn i 2004.

Utstillinger

NHM viste i 2005 fem temporære utstillinger i tillegg til de faste: "Uglesett", "Skulpturer av fjær og pels", "På jakt etter viten", "Nye geologiske frimerker" og "Markens grøde". Det ble laget to nye nettutstillinger i tilknytning til de temporære: "Ugler" og "På jakt etter viten". Museet produserte også en ny vandretstilling; "Meteoritter – en hilsen fra verdensrommet".

KHM åpnet i 2005 fem nye særutstillinger: "... som i et speil – Kina under keiser Jing Di", "Norge – Sverige Tur & Retur", "Tibet var mitt hjem", trappeutstilling om speil og trappeutstillingen "Santeria". Museet hadde også to vandretstillinger. KHM har i løpet av 2005 arbeidet med nettfremidlingsprosjektet "Åpen arkeologi", en egen webportal for direkte formidling av arkeologiske utgravningsprosjekter i felt. Prosjektet vil bli videreført i 2006.

Museenes samlinger

Riksrevisjonens gjennomgang av KHM og NHMs samlinger i 2003 viste at mange forhold vedrørende sikkerhet og bevaring av museets samlinger er lite tilfredsstillende. KHM har i 2003 etablert et eget REVITA-prosjekt for å ta tak i disse problemene, som museet langt på vei selv hadde kartlagt. Avgjørende for å lykkes er at det snarest mulig blir etablert tilfredsstillende nye magasinlokaler for KHM, i første omgang gjennom leieavtale for hurtige løsninger for de mest utsatte deler av samlingene, i neste omfang for å få etablert permanente magasinlokaler, som en del av KHM's nybygging i Bjørvika. Dagens midler dekker en del av det løpende dokumentasjons-, registrerings- og bevaringsarbeidet, men ikke utgifter til etablering, innredning og vedlikehold av nye magasiner. Dette må være på plass i 2007, hvis ikke vil sikrings- og bevaringsarbeidene stoppe opp.

NHM's samlinger utgjør 7,3 millioner objekter eller godt over 60 % av landets naturhistoriske samlinger, hvorav deler består av typesamlinger. Nasjonalt og internasjonalt utgjør samlingene en

viktig non-human genbank, med vesentlig økt betydning etter at bruken av DNA-analyser på eldre samlinger ble aktualisert. Med utgangspunkt i UFDs/UiOs bevilgninger startet NHMs REVITA-prosjekt i 2004: "Naturvitenskapelige samlinger. Tiltak for samlingsbevaring (Del 1 2004-2012)", som igjen var basert på en grundig restansekartlegging utført 2003. Tiltaksplanen har en ramme (2004) på 99 mill kroner. Parallelt jobbes det med realisering av nye magasiner også for NHM. Aktuelle alternativer utredes av Statsbygg på bakgrunn av en henvendelse fra UFD.

5.2 Videre planer og utfordringer

I strategisk plan for perioden 2005 – 2009, har styret vedtatt følgende hovedmål, operasjonelt mål og delmål for området kunnskap i bruk:

Hovedmål:

UiO vil bidra aktivt til at forskningsbasert kunnskap nyttiggjøres i samfunnet og arbeide for å gi allmennheten innsikt i vitenskapelig tenkning og oppdatert kunnskap om forskningens resultater.

Operasjonelt mål:

UiO skal være anerkjent som landets største og fremste "kunnskapsbank" og oppnå flere og bedre konkrete resultater som samarbeidspartner i innovasjons- og utviklingsarbeid.

For å oppnå dette vil UiO arbeide mot følgende delmål:

- Fremme kvalitet og gjennomslag i allmennrettet formidling
- Bidra til å få mer ut av forskningsbasert kunnskap i innovasjons- og utviklingsarbeid
- Styrke og koordinere universitetets samfunnskontakt
- Videreutvikle samarbeidet med skolen

Kunnskapsdepartementet har gjennom statsbudsjettet fastsatt en rekke hovedmål og delmål for virksomheten, og som UiO har fastsatt interne resultatmål for. Med utgangspunkt i dette og ny strategisk plan, har styret prioritert følgende delmål for 2006:

- *Fremme kvalitet og gjennomslag i allmennrettet formidling*
Det er allerede aktivitet innen dette området, og i 2006 er det viktig å videreføre dette arbeidet. Departementet har varslet at det tas sikte på å innføre en formidlingskomponent i tillegg til den eksisterende publiseringskomponenten fra og med budsjettåret 2007. Ytterligere arbeid med interne løsninger for finansiering og premiering av formidlingsaktivitet utstår inntil forslag om ny nasjonal ordning foreligger.
- *Bidra til å få mer ut av forskningsbasert kunnskap i innovasjons- og utviklingsarbeid:*
Siden etableringen av Birkeland Innovasjon AS (BIAS) i 2004, har aktiviteten i selskapet vært stigende, med god idétilgang fra UiOs forskere. I tillegg til den aktiviteten som BIAS driver, bør enhetene i større grad enn tidligere bidra til initiativ og aktiviteter for å styrke innovasjonsvirksomheten og interessen for næringsutvikling i fagmiljøene. Det forutsettes at dette skjer i nær dialog med BIAS.
- *Styrke og koordinere universitetets samfunnskontakt*
Det er utstrakt kontakt med samfunn og næringsliv ved de aller fleste enheter ved UiO, og dette skjer gjennom både forskning, utdanning, formidling og verdiskaping. Slik kontakt fungerer godt, men det er likevel behov for at det innen noen områder

skjer et mer koordinert og samlet grep innen denne virksomheten. Det tas sikte på å starte arbeidet med å utarbeide en handlingsplan i samsvar med målsettingen i strategisk plan. I tillegg er det nødvendig å få på plass en mer hensiktsmessig organisering av universitetets innsats på dette feltet.

- *Videreutvikle samarbeidet med skolen*

Flere av enhetene driver et utstrakt samarbeid med skolen, og for å videreutvikle dette er det fra STAs side tatt initiativ til en koordinering av innsatsen. Avhengig av de erfaringer man høster av dette arbeidet, vil arbeidet videreutvikles også i 2006.

6 Innovasjon og entreprenørskap

Ved opprettelsen av Birkeland Innovasjon AS i januar 2004 la universitetet grunnlag for en systematisk satsing på forskningsbasert nyskaping, som også ble prioritert videreført i 2005. Universitet hadde som målsetting å implementere UiOs politikk for håndtering av immaterielle rettigheter og etablere et IPR utvalg under forskningskomiteen, i løpet av 2005. Universitetsstyret har i perioden vedtatt en politikk for ivaretagelse av de ansattes immaterielle rettigheter innenfor rammen av en institusjonell rettighetspolitikk (IPR) som skal implementeres i 2006.

Birkeland innovasjon gjennomførte i 2005 mange møter med enkeltforskere eller forskergrupper for diskusjon av ideer med potensial for kommersiell utvikling og holdt innledninger på seminarer og informasjonsmøter ved i alt 64 institutt/fakultet/fagenheter ved UiO. De har jobbet aktivt med å øke innovasjonskompetansen ved UiO gjennom opplæring i å sikre forskningsresultater, innføring av obligatoriske kurs i innovasjon for doktorgradsstudenter og kurs i presentasjonsteknikk for nyskappingscase og markedsføre egen forskning og forskningsresultater.

Entreprenørskapsutdanningen ved UiO er i hovedsak organisert og drevet av Senter for entreprenørskap (SFE). Senteret driver undervisning og fremmer forskningsbasert nyskaping og entreprenørskap.

Det nyetablerte masterprogrammet, Master of Science in Innovation and Entrepreneurship har 15 studenter på det første kullet i. Kurset Gründerskolen har 153 studenter fordelt på fem destinasjoner i 2006, og det er forventet at studenttallet stabiliserer seg rundt denne størrelsen. Etter- og videreutdanningsprogrammet "Fra ide til virksomhet" og kurset "Sett pris på din kunnskap" for humanister og samfunnsvitere, vil fortsette i 2006 og videre framover. Det vil i 2006 bli arbeidet videre med planer om ytterligere kurs tilpasset personer med bakgrunn fra lærerutdanningen. Senter for entreprenørskap vil fortsette å arrangere forretningsplankonkurransen "Verdiskaper" i samarbeid med Birkeland innovasjon, Innovasjon Norge, Oslo kommune, Akershus fylkeskommune og andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner i regionen Oslo-Akershus. Konkurransen retter seg mot studenter og vitenskaplig ansatte.

7 Samarbeid og randsoneaktivitet

UiO har inngått samarbeidsavtale med eller har eierandel i ni stiftelser, åtte aksjeselskap, to regionale helseforetak, ett særlovsselskap og to nordiske samarbeidstiltak.

Blant aksjeselskapene er UniRand AS og BIAS, begge heleid av universitetet. UniRand AS ble etablert i 2002. Selskapets hovedoppgaver er å være samarbeidspart og rådgiver for UiO ved etablering av selskaper i randsonen, samt være eier, koordinator og rådgiver for randsoneselskap. Holdingselskapet har foreløpig to datterselskap, henholdsvis Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress og Senter for studier av problematferd og innovativ praksis.

UiO mottar stadig henvendelser fra ulike eksterne instanser – ikke minst fra politiske myndigheter – om å organisere ny virksomhet innenfor eller i nær tilknytning til universitetet. I de fleste tilfeller er aktivitetene finansiert utenfor institusjonens grunnbevilgning. Slike henvendelser har ført til etablering av en rekke aktiviteter internt ved UiO, selv om det kan reises spørsmål om deler av virksomheten egentlig faller utenfor universitetets primæroppgaver. Universitetsstyret har i retningslinjer for UiOs samarbeid med randsonen lagt til grunn at det styrende prinsipp er at institusjonen selv organiserer de typer aktiviteter som institusjonen er opprettet for – og egnet til – å drive, mens egne rettssubjekt benyttes når det er tale om aktiviteter som faller utenfor dette.

Virksomhet som UiO finner formålstjenlig å organisere som aksjeselskap skal vanligvis etableres som datterselskap under UniRand AS, forutsatt at oppgavene fyller ett eller flere av følgende kriterier:

- Har relevans for og understøtter UiOs kjerneaktiviteter forskning, undervisning og formidling
- Har relevans for UiOs samfunnsansvar
- Krever samarbeid med UiO for å holde en høy faglig kvalitet.

UiO har også etablert et nytt datterselskap, DigForsk AS som del av sin randsonedirksomhet. Selskapet skal ta ansvar for digitalisering av forskningsarkiver og -samlinger. I første fase vil oppdrag for Museumsprosjektet bli prioritert. Selskapet har 40 årsverk til produksjon.

I januar 2005 ble det nedsatt et felles utvalg for Rikshospitalet og Radiumhospitalet (RR) og UiO som skulle utarbeide forslag til formalisering av samarbeidet mellom de to institusjoner på områder av felles interesse. Arbeidsgruppens forslag foreligger og anbefalinger behandles nå videre ved det fusjonerte sykehuset og UiO. Forhandlingene er planlagt avsluttet og samarbeidsavtalen(e) undertegnet innen 30. juni 2006, etter at universitetsstyret har behandlet saken. Universitetets målsetting er å bruke Samarbeidsavtalen mellom Rikshospitalet Radiumhospitalet og UiO som mal ved forhandlinger om samarbeidsavtale med de øvrige sykehusene. Den eksisterende samarbeidsavtalen med Aker sykehus vil følgelig bli revurdert.

8 Styring og ledelse – organisering av virksomheten

Endringer i lovverket i 2005 forutsatte endringer i personalreglementet og annet regelverk, og krevde tilpasninger i beslutningsstrukturen på de ulike nivåer. UiO hadde målsettinger om utvikling og gjennomføring av ledelsesutviklingstiltak for å sette UiOs ledere i stand til å utøve sin rolle og møte de utfordringene UiO står overfor. Det var særlig ulike forhold ved lønns- og

arbeidsvilkårene, også med tanke på en offensiv rekrutteringspolitikk, som var i fokus for planperioden fra 2005 og fremover.

UiO startet i 2005, i samråd med tjenestemannsorganisasjonene, et arbeid med sikte på å utforme en personalpolitisk plattform som blant annet på basis av UiOs strategiske plan, fastsetter viktige prinsipper og verdier på personalområdet. Denne vil bli fremlagt styret for vedtak i 2006.

Universitetsstyret videreførte i 2005 arbeidet med å tilpasse Universitetsstyrets sammensetning og daglige ledelse. Universitetsstyret har vedtatt instruks for daglig ledelse ved UiO og delegasjon av myndighet fra styret til rektor i henhold til ny universitets og høyskolelov.

På bakgrunn av tiltaksplan for likestilling 2005 forutsatte UiO aktiv oppfølging av konkrete målsettinger vedrørende likestilling. Målsettingene for 2005 var knyttet til Universitetsstyrets handlingsplan for likestilling ved UiO 2004-2006. Måltall for antall nytilsatte kvinner i perioden for 2004/2005 var:

- Minimum 30 % kvinner blant nytilsatte professor I
- Minimum 25 % kvinner blant nytilsatte professor II
- Minimum 20 % kvinner blant nytilsatte faglige lederstillinger
- 50 % kvinner blant nytilsatte i 1. amanuensis/vitenskapelige mellomstillinger

Tilsettingstall for årene 2002–2005 viser at UiO har nådd måltallet når det gjelder nytilsatte kvinner i professorstillinger. Verken måltallet for professor II-stillinger eller førsteamanuensisstillinger er nådd, men nivået på tilsettinger av kvinner i faglige lederstillinger er tilfredsstillende. UiO fortsetter å arbeide målrettet med tiltak skissert i Universitetsstyrets *Handlingsplan for likestilling ved UiO, 2004 og 2005*.

Arbeidet med innføring av enhetlig ledelse på fakultets- og instituttnivå ble videreført i 2005, og den faglige ledelsen av forskningsvirksomheten er styrket betydelig ved innføring av enhetlig ledelse. Universitetsstyret behandlet i sitt styremøte i september 2005 en rapport om enhetlig ledelse ved UiO levert av enhet for Intern Revisjon. I rapporten ble effektene av enhetlig ledelse så langt vurdert, for å få indikasjoner på hvorvidt innføringen oppfyller målsettingene, og for å fange opp problemer og svakheter på et tidlig stadium. Spørreundersøkelsen, hvor over 70 % av institutt- og fakultetsledere svarte, viste at 61 % av respondentene er av den oppfatning at enhetlig ledelse har gitt klarere ansvars- og myndighetsforhold. Denne oppfatningen ble også bekreftet ved den etterfølgende intervjuundersøkelsen der nettopp klarere ansvars- og fullmaktsforhold ble trukket fram av flere som en positiv effekt av reformen. Bare 26 % mener imidlertid at reformen har ført til større grad av måloppnåelse. Reformen skal evalueres ved slutten av strategiperioden 2005–2009.

9 Bygningsmessig vedlikehold og byggeprosjekter

Universitetets bygningsmasse er gammel, med mange teknisk utrangerte og nedslitte bygninger. Mange av disse bygningene krever nå etter hvert totalrehabilitering for å oppnå forskriftsmessig teknisk og funksjonell standard.

I 2002 gjennomførte Multiconsult A/S en registrering av universitetenes bygningsmasse på oppdrag av UFD. Her er 62 % av bygningsmassen ved UiO klassifisert i klasse 2 og 3. Det vil si: ”behov for oppgradering/ rehabilitering, tekniske anlegg inntil 30 år med dårlig kapasitet” og ”store skader og slitasje, tekniske anlegg eldre enn 30 år med behov for utskifting/omfattende

utbedring”. Anslaget for en full utbedring var på 2,8 mrd. kr. Med funksjonell oppgradering inkludert, anslås kostnadene til nærmere 4 milliarder kr.

UiO har de siste årene økt satsingen på vedlikehold. Den vil i 2007 være på ca. 70 mill. kr. Dette er på nivå med OPAK-tall for kr/kvm som beskriver ønsket vedlikeholdsnivå. Denne satsingen tar imidlertid ikke høyde for det store etterslepet når det gjelder omfattende rehabilitering av bygningsmassen. Midler til dette må komme som ekstraordinær tildeling over mange år.

Kulturhistoriske bygninger og anlegg

En rekke av universitetets bygninger er antikvariske, ofte med stor nasjonal symbolverdi. Dette omfatter i første rekke de opprinnelige universitetsbygningene i sentrum med Aulaen og Gamle festsal, det gamle Observatoriet, Historisk museum og anleggene på Tøyen. Det er viktig for universitetet at disse bygningene ikke blir ”museumsbygninger”, men fremdeles inneholder levende universitetsmiljøer. Det er også viktig at vedlikehold av disse bygningene ikke kommer i konflikt med universitetets mer primære behov for effektivt areal til undervisning, forskning og formidling.

I 2005 rehabiliterte UiO innen egen ramme store deler av Gymnastikkbygningen i Sentrum. Bygningen er nå tatt i bruk som ”Frokostkjeller” for jusstudentene. Universitetsstyret har vedtatt at primo 2006 starter byggearbeidene for rehabilitering av Tøyen hovedgård, en av universitetets eldste bygninger. Også dette prosjektet, kalkulert til 40 mill. kr, gjennomføres i egen regi.

Leie

Til tross for sanering av en rekke mindre og lite effektive leieforhold, har UiO i 2005 hatt leiekostnader på 131 mill. kr. For budsjettet 2006 har styret fattet vedtak om et budsjett på 151 mill. kr. Økningen skyldes planlagt innleie av den siste ledige etasjen i Domus Nova til Det juridiske fakultet og helårsvirkning av tilbygget til Forskningsvn. 3. Da er ikke framtidig leie av tilbygget til Domus Medica medtatt. Den kommer først med full virkning i 2008 og er foreløpig beregnet til rundt 20 mill. kr årlig. Leiekostnader er en stor økonomisk belastning for universitetet.

10 Økonomi

10.1 Modell for ressursfordeling

I sitt møte i september 2005 diskuterte Universitetsstyret finansieringsmodellen ved UiO og dens utviklingstrekk fra 2002-2006. Styret har besluttet at finansieringsmodellen skal videreutvikles, og arbeidet vil bli igangsatt i 2006.

10.2 Økonomistyring og regnskap

Universitetet har arbeidet videre i 2005 med å sikre kvaliteten på det eksterne regnskapsfremlegget. I 2006 vil arbeidet føres videre med spesielt formål å bedre den interne økonomistyringen. I styremøte i desember vedtok styret hovedregler for økonomiforvaltning ved UiO.

Det legges ned store ressurser internt ved UiO for å forbedre rutiner og generell kunnskap i regnskapsforståelse og økonomistyring. Dette arbeidet vil fortsette framover. For å forbedre

kvaliteten på bokføringen ble det fra og med våren 2005 gjennomført et kontrollprogram for hver rapporteringsperiode. Kontrollprogrammet gjennomføres både lokalt og sentralt med sikte på å avdekke risiko i regnskapet, samt hvordan avdekket risiko endrer seg over tid.

Høsten 2005 ble det startet opp et prosjekt for innføring av elektronisk bilagsskanning. Det pågår også et prosjekt for behandling av eksternt finansierte prosjekter (EFP) for å etablere mer hensiktsmessige og effektive løsninger av slike prosjekter ved UiO. I tillegg har UiO igangsatt et prosjekt for virksomhetsstyring som skal søke å utvikle et styringssystem som vil bidra til at fastsatte mål og resultater oppnås.

Universitetets samlede regnskapsfremstilling er etter pålegg fra KD endret i 2005 slik at den omfatter et summert regnskap for Universitetet i Oslo, Tøyenfondet og Observatoriefondet. Tomter og bygninger i Tøyenfondet er gjennomgått og verdijustert, og er fra 2005 gjenstand for ordinære avskrivninger. Tidligere års beregnede akkumulerte avskrivninger er ført mot egenkapitalen sammen med verdijusteringene.

Årets regnskap viser en samlet inntekt på 4 533,5 mill kroner med fond, mot 4 451,2 mill kroner i 2004. Regnskapet er avsluttet med et overskudd på 21,4 mill kroner, som gjelder overskudd på avsluttede eksterntfinansierte oppdragsprosjekter for UiO med 1 557 mill kroner, overskudd Tøyenfondet med 16,065 mill kroner og overskudd Observatoriefondet med 3,814 mill kroner. Overskuddene i fondene er for det vesentligste realiserte og urealiserte gevinster fra deres verdipapirporteføljer.

Overføringen av ubrukte midler (BFV) ved UiO økte med 99,578 mill kroner til samlet 397,140 mill kroner. Nivået er nominelt sett betydelig, men i forhold til en omsetning på samlet 4,5 mrd kroner utgjør den en størrelse på 9 %. Det er økningen/ trenden som er bekymringsfull og nødvendiggjør tiltak for å bedre så vel planlegging som løpende økonomioppfølging. Sammensettingen av de ubrukte midlene består av NFR midler (183 mill), øremerkede midler til bygg (46 mill) og utsatt annen aktivitet (168 mill).

Likviditeten for UiO er tilfredsstillende pr 31.12.05. Bank- og kontantbeholdningen ved årets slutt utgjorde 1 225 mill. Den kortsiktige gjelden som UiO har forpliktelser til å utbetale i månedene etter årsslutt utgjorde 972 mill kroner. Forskjellen mellom kontantbeholdning og kortsiktig gjeld vil være en vesentlig del av de ubenyttede midlene/ den utsatte aktiviteten.

Egenkapitalen har etter sammenslåingen av UiO og fond steget. Imidlertid er UiOs egen egenkapitalvekst ubetydelig. UiOs egenkapital kan kun skapes ved resultater av avsluttede kommersielle oppdragsprosjekter. Det er utfordringer og forbedringspotensial knyttet til å drive de kommersielle prosjektene mer forretningsmessig. Dette vil styret følge nøye opp i tiden som kommer.

For øvrig vises det til årsregnskapet for 2005.

11 Tøyenfondet og Observatoriefondet

Tøyenfondet

Etter krav fra Utdannings- og forskningsdepartementet er det fastsatt nytt regelverk for Tøyenfondet. Disse er nå gitt i Overordnede retningslinjer for Tøyenfondet¹ og i Interne retningslinjer for Tøyenfondet vedtatt av Universitetsstyret den 22. november 2005. Det nye regelverket er inntatt som vedlegg til årsberetningen.

Tøyenfondets eiendeler består av eiendommer og bankinnskudd og verdipapirer. Alle eiendommene er i bruk i universitetets virksomhet, - til undervisning og forskning, til kulturhus for studentene og til boliger for universitetets gjesteforskere. Fondets verdipapirer som pr 31.12.2005 hadde en verdi på kr 93.780.000 var i sin helhet investert i Unifors investeringspool.²

Fondets driftsinntekter består av husleie for UiOs disponering av eiendom som er anskaffet for Tøyenfondets kapital, inntekt fra utleie av gjesteforskerboliger og festeavgifter. Fondets driftskostnader er knyttet til leie av gjesteforskerboliger, drift og vedlikehold av lokaler samt forvaltnings og regnskapshonorar.

Fondet har i 2005 investert 5,8 mill kr i en villa i Blindernveien 46. Denne er under ombygging til 2 treroms leiligheter for gjesteforskere.

Tøyenfondet har i 2005 hatt et årsresultat på kr 16.065.000 som i sin helhet foreslås tillagt egenkapitalen.

Observatoriefondet

Etter krav fra Utdannings- og forskningsdepartementet er det fastsatt nytt regelverk for Observatoriefondet. Disse er nå gitt i Overordnede retningslinjer for Observatoriefondet¹ og i Interne retningslinjer for Observatoriefondet vedtatt av Universitetsstyret den 22. november 2005. Det nye regelverket er inntatt som vedlegg til årsberetningen.

Observatoriefondets eiendeler består av bankinnskudd og verdipapirer. Fondets verdipapirer som pr 31.12.2005 hadde en verdi på kr 29.568.000 var i sin helhet investert i Unifors investeringspool.

Fondets driftsinntekter består festeinntekter. Fondets driftskostnader har i 2005 i sin helhet vært knyttet til Institutt for teoretisk astrofysikks observasjonelle virksomhet på La Palma, Kanariøyene. Til denne virksomheten er det kostnadsført kr 1.047.108, hvorav kr 647.108 er betalt for leie av observasjonstid ved det svenske solobservatoriet. Kr 200.000 er gått til reise og opphold for ansatte og studenter, mens utgifter til utstyr utgjør kr 200.000 (herav kr 100.000 som gjelder refusjon av kostnader til utstyr som var forskuttet av instituttet i 2004).

Observatoriefondet har i 2005 hatt et årsresultat på kr 3.813.000 som i sin helhet foreslås tillagt egenkapitalen.

---

¹ Disse er ennå ikke godkjent av departementet.

² Unifors investeringspool hadde i 2005 en tidsvektet avkastning på 19 %. Investeringspoolens aktiva var pr 31. desember 2005 fordelt slik: norske aksjer (23 %), utenlandske aksjer (27 %), hegde fond (4 %) og rentepapirer og bankinnskudd (46 %).

12 Eksternt finansiert virksomhet

Universitetsstyret har vedtatt retningslinjer for forvaltning av eksternt finansierte prosjekter ved UiO som ble gjort gjeldende fra 1.mai 2005. UiO er i gang med en omfattende prosess med hovedmål å avdekke de reelle kostnadene og sikre finansieringen av eksternt finansierte forskningsprosjekter. Dette fører med seg en bred holdningsendring blant fagmiljø og forskergrupper, etableringen av et opplærings- og kontrollsystem på tvers av institusjonen, utviklingen av nye verktøy for registrering og budsjettering og ikke minst økt kontakt og dialog med myndighetene, NFR og andre nasjonale og internasjonale finansieringskilder.

NFR og EU-finansiering

UiO oppnådde i 2005 en NFR-finansiering på samme nivå som i 2004, tilsvarende 575 mill. kr. UiO hadde totalt ca. 95 pågående prosjekter finansiert av EUs rammeprogrammer og fikk i 2005 vel 25 nye prosjekter. EU-bevilgningen er derfor noe større enn i 2004. Så langt i 6. rammeprogram er den totale tildelingen til UiO på ca. 15 mill. euro fordelt på et stort antall prosjekter.

Aktivitet i forhold til EU

UiOs deltakelse i EUs 6. rammeprogram er antallsmessig meget god i forhold til tidligere rammeprogrammer. UiO var i utgangen av 2005 deltakende institusjon i vel 70 prosjekter, hvorav vel 20 har oppstart i første halvår 2006. UiO er foreløpig koordinator på 14 EU-finansierte prosjekter i 6. rammeprogram. For oversikt over EU-prosjektene, se vedlegg 2.

Det har i løpet av 2005 vært arbeidet systematisk med ledelsen ved fakultetene i forhold til forslaget til 7. rammeprogram. Universitetsstyret vedtok i desember på bakgrunn av dette en handlingsplan for 7. rammeprogram. Dette er gjort for å forberede relevante fagmiljøer til de første utlysningene i slutten av 2006.

Dialog og samarbeid med NFR og deres Brussel-kontor er videreført i 2005. UiO har gjort systematisk bruk av deres ressurser og kapasitet for å kunne bistå universitetets forskere til å gjøre bruk av mulighetene i EUs forskningsprogrammer.

13 Resultatdisponering

Resultatdisponeringen er foretatt i samsvar med KDs retningslinjer og ”beste praksis” for regnskapsavleggelse og presentasjon i universitets- og høyskolesektoren. Resultatet fra UiOs eksternt finansiert virksomhet på 1,557 mill kroner er tilført egenkapitalen, mens overskuddene i Tøyen- og Observatoriefondet på hhv 16.065 og 3.814 mill kroner (til sammen 19.879 mill kroner) regnskapsmessig er behandlet på samme måte.

14 Konsern

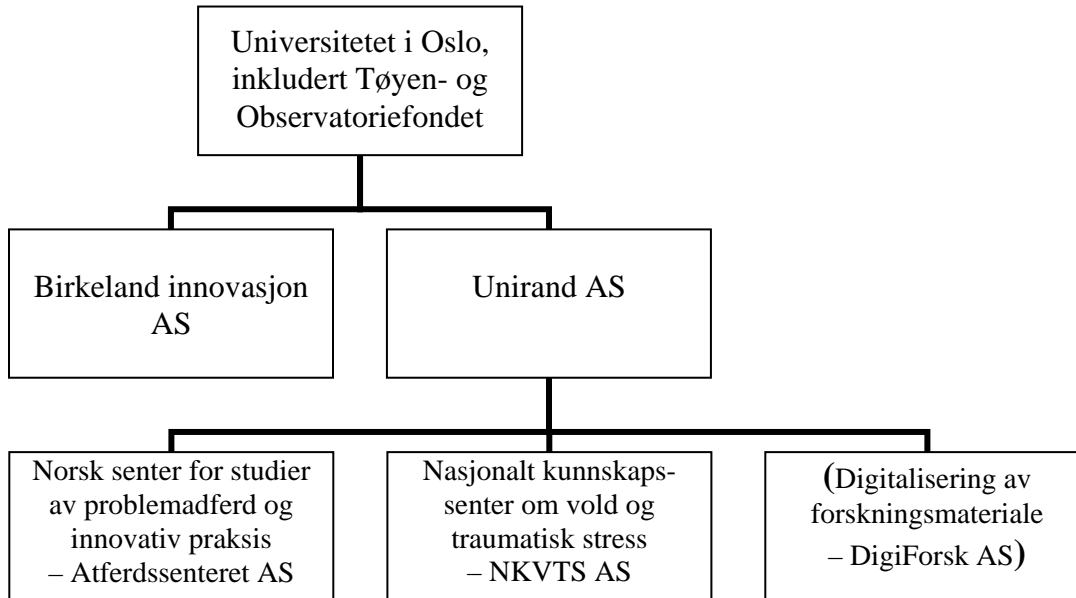
Konsernet Universitetet i Oslo består av Universitetet i Oslo, Birkeland Innovasjon AS og konsernet Unirand AS. Universitetet i Oslo har en eierandel på 100 % i hvert av datterselskapene.

Konsernet Unirand AS består av Unirand AS som morselskap og datterselskapene Norsk senter for studier av problemadferd og innovativ praksis AS (Atferdssenteret AS) og Nasjonalt

kunnskapssenter om vold og traumatisk stress AS (NKVTS AS). Unirand AS har en eierandel på 100 % i hvert av datterselskapene. Et nytt datterselskap, DigiForsk AS ble stiftet 6. desember 2005 med etableringsdato 1. januar 2006. Selskapene er lokalisert i Oslo.

Konsernet hadde i 2005 en omsetning på 4 604 mill. kroner og virksomheten ga et overskudd på 20,9 mill. kroner.

Konsernet UiO:

Tabell 3:

	UiO m. fond	Unirand AS	Birkeland AS	Konsern eliminerings	2005
Driftsinntekter	4 533 522	62 742	11 595	-4 212	4 603 647
Driftskostnader	4 432 345	63 399	11 173	-4 212	4 502 705
Driftsresultat før avregning	101 177	-657	422		100 942
Netto avregning BFV	99 578	0	543		100 121
Årsresultat	21 436	-448	-50	0	20 938
Sum eiendeler	1 600 189	27 923	16 185	-12 850	1 631 447
Innskutt virksomhetskaper	3 574	0	0		3 574
Opptjent virksomhetskaper	227 438	-2 973	4 871	-8 050	221 286
Avsatt andel av tilskudd BFV	397 140	0	8 030		405 170
Langsiktig og korts. Gjeld	972 037	30 896	3 284	-4 800	1 001 417
Sum virksomhetskaper og gjeld	1 600 189	27 923	16 185	0	1 631 447

15 Revisjon av regnskapet for 2005 for UiO

I henhold til lov om Riksrevisjonen av 7.mai 2004 er Riksrevisjonen revisor for Universitetet i Oslo.

Ved avslutning av den årlige revisjonen utsteder Riksrevisjonen et avsluttende revisjonsbrev (beretning) som oppsummerer konklusjonene fra revisjonsarbeidet. Revisjonsbrevet blir først offentlig når Riksrevisjonen har rapportert om resultatene av revisjonen til Stortinget i oktober/november, jf Lov om Riksrevisjonen § 18.

16 Helse, miljø og sikkerhet, inkludert ytre miljø

Universitetsstyret ba i 2005 om at det på UiO-nivå skulle utarbeides mer spesifikke HMS-mål med et tydelig ambisjonsnivå og med vekt på operasjonalitet. Dette arbeidet er i gang og slutføres i 2006.

Innføring av UiO som IA-bedrift i 2003 er fulgt opp med opplæringstiltak, og arbeidet med læringsmiljø for studenter er fulgt opp. Det er gjennomført målrettede helseundersøkelser og arbeidet med rutiner, dokumentasjon og risikotilnærming. HMS-målsettinger og styrende dokumentasjon i forhold til oppfølging av Oslo Brann- og Redningsetats tilsyn i 2005 videreføres, bearbeides og integreres i det øvrige arbeidet med mål- og virksomhetsstyring innen HMS-området. Når det gjelder ytre miljø er det utformet en strategi for innkjøpsvirksomheten og utviklet planmessige tiltak innenfor transport, energi og avfallshåndtering. Det er etablert faste opplegg og samarbeidstiltak i det lokale miljøarbeidet.

Universitetsstyret vedtok som målsettinger i strategisk plan for 2005–2009 for arbeidet for et bedre læringsmiljø, med universell utforming som norm. Bygningsmassen ved UiO består stort sett av eldre bygninger med utfordringer knyttet til tilgjengelighet. UiO setter hvert år av 5 % av vedlikeholdsbudsjettet til fysiske tilgjengelighetstiltak for å bedre på dette. Det er behov for individuell tilrettelegging for funksjonshemmede studenter, både i forbindelse med studier og eksamen. De mest vanlige tilretteleggingsformene er bruk av pc og utvidet tid i forbindelse med eksamen.

UiO har i 2005 utarbeidet et produksjonssystem for tilgjengeliggjøring av litteratur for studenter med synshemninger og lesevansker. Systemet vil tas i bruk i 2006. UiO vil i 2006 utarbeide en strategi for universell utforming og en ny handlingsplan for funksjonshemmede studenter.

UiO hadde ingen saker i Skikkethetsnemda i 2005.

Sykefravær

UiO iverksatte avtalen om inkluderende arbeidsliv i mars 2004. I 2005 har hovedmålsetningen vært å gi opplæring i forhold til IA avtalen, med spesiell vekt på sykefraværsoppfølging – retningslinjer, rutiner og lovverk. Det er sannsynligvis en underrapportering i egenmeldt fravær, spesielt i undervisningsstillinger. Sykefraværet ved UiO er fortsatt lavt.

Miljøspørsmål/miljøledelse

Det skal utføres miljøarbeid lokalt på alle enheter. Det er utarbeidet et opplegg for dette, og opplæringen om ytre miljø primært gjennom de lokale arbeidsmiljøutvalgene er påbegynt. Det er også etablert et samarbeid med Studentsamskipnaden for å iverksette miljøtiltak overfor studentene.

17 Styringsorganer og administrasjon

17.1 Universitetsstyret

Medlemmer i 2005:

Rektor Arild Underdal
Prorektor Anne-Brit Kolstø

Vitenskapelig personale

Representanter:

Professor Kristian Gundersen
Professor Harriet Bjerrum Nielsen

Vararepresentanter:

1. vararepresentant professor Gunnar Nicolaysen
2. vararepresentant førsteamanuensis Camilla Serck-Hanssen

Teknisk/administrativt personale

Representant:

Rådgiver Hanna Ekeli

Vararepresentant:

Førstekonsulent Kristian Mollestad

Studenter

Representanter 01.01.05 – 31.06.05:

Kim Rand-Henriksen
Elisabeth Thorkildsen

Vararepresentanter:

Sigurd Berg
Torgeir Tofte Jørgensen

Representanter 01.07.05 – 31.12.05:

Torkel Nybakk Kvaal
Marte Nilsen

Vararepresentanter:

Silje Winther
Benjamin EndrE Jonsrud

Eksterne representanter

Administrerende direktør Paul Chaffey
Professor Boel Flodgren
Sjefredaktør Hilde Haugsgjerd
Direktør Egil Myklebust

Vararepresentanter:
Rådgiver Helene Falch Fladmark
Forsker Arne Grønningsæter
Selvstendig næringsdrivende Inger Hagen

17.2 Faglig og administrativ ledelse

Rektor: Professor Arild Underdal
Prorektor: Professor Anne-Brit Kolstø

Universitetsdirektør Hanne Harlem fra 09.05.05, Inger Stray Lien konstituert universitetsdirektør i perioden 01.01.05 – 31.12.05

Assisterende universitetsdirektør Geir Strøm konstituert assisterende universitetsdirektør i perioden 01.01.05 – 30.04.05, Bjørnar Sarnes konstituert i perioden 01.05.05 – 31.12.05

Det teologiske fakultet

Dekan professor Helge Kvanvik
Fakultetsdirektør Dag Myhre-Nielsen

Det juridiske fakultet

Dekan professor Jon T. Johnsen
Fakultetsdirektør Benedicte Rustad

Det medisinske fakultet

Dekan professor Stein A. Evensen
Fakultetsdirektør Bjørn Hol

Det historisk-filosofiske fakultet

Dekan professor Bjarne Rogan
Fakultetsdirektør Inge Øystein Moen

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Dekan professor Knut Fægri
Fakultetsdirektør Birger Kruse

Det odontologiske fakultet

Dekan professor Pål Brodin
Fakultetsdirektør Ann Elisabeth Wedø fram til 30.06.05, Snorri Leifsson Sanni konstituert fakultetsdirektør i perioden 01.07.05 – 31.12.05

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Dekan professor Asbjørn Rødseth
Fakultetsdirektør Marianne G. Mancini

Det utdanningsvitenskapelige fakultet

Dekan professor Bente Hagtvet
Fakultetsdirektør Bjørnar Sarnes fram til 01.05.05, Tove Tvedt Blix konstituert fakultetsdirektør i perioden 01.05.05 – 31.12.05

Naturhistorisk museum

Museumsdirektør Elen Roaldset

Kulturhistorisk museum

Museumsdirektør Egil Mikkelsen

Universitetsbiblioteket

Bibliotekdirektør Jan Erik Røed

Stabsdirektører

Informasjonsdirektør Helge Kjøllesdal

Personaldirektør Elisabeth Halsen

Teknisk direktør Frode Meinich

Økonomidirektør Stein Helgesen

Enhet for intern revisjon: Avdelingsdirektør Sveinung Svanberg

Studieadministrativ avdeling: Avdelingsdirektør Monica Bakken

Forskningsadministrativ avdeling: Avdelingsdirektør Terje Mørland fra 10.06.05, Jana Weideman
konstituert i avdelingsdirektør i perioden 01.01.05 – 12.06.05

IT-direktør Arne Laukholm

Styrets leder Geir Ellingsrud

Nils Damm Christophersen

Johanne Sundby

Egil Myklebust

Paul Chaffey

Boel Flodgren

Grete Berget

Kristian Mollestad

Klaus Magnus
Håland Johansen

Marte Nilsen

Torkel Nybakk Kvaal

Hanne Harlem,
Universitetsdirektør

UNIVERSITETET
I OSLO

Universitetet i Oslo
inkludert Tøyenfondet og
Observatoriefondet

**Endelig
Regnskap 2005
Noter**

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

RESULTAT

(Beløp i NOK 1000)

	Note	2005	2004
Tilskudd fra UFD og andre departement		3 370 666	3 187 273
Tilskudd fra NFR		574 996	576 179
Inntekt fra oppdragsvirksomhet		330 993	378 704
Salg av eiendom, utstyr og lignende		0	0
Andre inntekter		256 867	309 092
Sum driftsinntekt	1	4 533 522	4 451 248
Lønnskostnader	2	(2 763 587)	(2 633 490)
Investeringer og vedlikehold	3	(244 006)	(238 899)
Andre driftskostnader	4, 9	(1 424 752)	(1 415 348)
Sum driftskostnad		(4 432 345)	(4 287 737)
Driftsresultat før avregning bevilgningsfinansiert virksomhet		101 177	163 511
Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	15	(99 578)	(112 017)
Driftsresultat etter avregning bevilgningsfinansiert virksomhet		1 599	51 494
Netto finansinntekt/(-kostnad)	5	19 837	7 824
Ordinært resultat		21 436	59 318
Netto ekstraordinære poster	6	0	0
Årsresultat		21 436	59 318
Disponering av fra resultat ekstern finansiert virksomhet			
Til egenkapital ved enhetene	16	0	0
Til annen egenkapital	17	1 557	4 634
Til statlige fond	20	19 879	54 684
Sum fordelt		21 436	59 318

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

BALANSE

(Beløp i NOK 1000)

	Note	2005	2004
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
II Varige driftsmidler			
Varige driftsmidler statlige fond	21	100 021	87 745
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	7	134 167	96 463
B. Omløpsmidler			
I Varer			
Beholdninger	8	14 294	13 260
II Fordringer			
Kundefordringer	9	67 830	69 409
Prosjektfordringer	10	4 168	7 111
Andre fordringer	11	54 892	58 406
III Bankinnskudd, kontanter og andre likvidbeholdninger			
Bankinnskudd, kontanter og andre likvidbeholdninger		1 217 787	996 292
Bankinnskudd, kontanter og andre likvidbeholdninger - statlige fond		7 030	33 815
Sum bankinnskudd, kontanter og andre likvidbeholdninger	12	<u>1 224 817</u>	<u>1 030 107</u>
SUM EIENDELER		<u><u>1 600 189</u></u>	<u><u>1 362 501</u></u>
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
C. Virksomhetskaperital			
I Innskutt virksomhetskaperital			
Statlige fond	22	3 574	0
Sum innskutt virksomhetskaperital		<u>3 574</u>	<u>0</u>
II Opptjent virksomhetskaperital (fra eksternt finansiert virksomhet)			
Bundet egenkapital	18	8 050	2 000
Egenkapital ved enhetene	16	0	0
Statlige fond	20	217 801	197 922
Annen egenkapital	17	1 587	4 880
Sum egenkapital		<u>227 438</u>	<u>204 802</u>
D. Gjeld			
I Avsetning for forpliktelser			
Avsatt andel av tilskudd til bevilningsfinansiert virksomhet	15	397 140	297 562
II Annen langsiktig gjeld			
Aksjer	7	2 007	1 636
Annen langsiktig gjeld	7	0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		190 340	142 613
Skyldige skattetrekk		103 674	104 201
Andre skyldige offentlige trekk		64 993	60 803
Skyldige offentlige avgifter	13	96 593	91 132
Avsatte feriepenger		237 571	223 891
Prosjektgjeld	10	179 273	145 640
Annen kortsiktig gjeld	14	97 586	90 221
Sum gjeld		<u>972 037</u>	<u>860 137</u>
SUM VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD		<u><u>1 600 189</u></u>	<u><u>1 362 501</u></u>

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

KONTANTSSTRØMOPPSTILLING

(Beløp i NOK 1000)

	2005	2004
Driftsresultat	1 599	51 494
Kostnadsføring av driftsmidler	244 006	238 899
Endring i varer	(1 034)	(9 050)
Endring i kundefordringer	1 579	(6 211)
Netto endring prosjektfordringer/-gjeld	36 576	16 005
Endring i leverandørgjeld	47 727	(18 056)
Endring i andre tidsavgrensingsposter	38 828	55 708
(A) Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	369 281	328 789
(Investering)/salg av aksjer	(37 704)	(40 022)
Investering i varige driftsmidler i statlige fond	(12 276)	(15 561)
Kostnadsføring av driftsmidler	(244 006)	(238 899)
(B) Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(293 986)	(294 482)
Endring avsatt andel av tilskudd til bevilningsfinansiert virksomhet	99 578	112 017
Netto finansinntekt/(-kostnad)	19 837	7 824
(C) Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	119 415	119 841
Utbetaling egenkapital (Atferdssenteret)	0	(1 484)
Sum ekstraordinære poster	0	0
(D) Netto kontantstrøm andre endringer	0	(1 484)
(E) Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende (A-B+/-C+/-D)	194 710	152 664
(F) Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende ved periodens begynnelse	1 030 107	877 443
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende ved periodens slutt (F+/-E)	1 224 817	1 030 107
Spesifikasjon av kontantbeholdningen ved periodens slutt:		
Innskudd statens konsernkonto (ikke rentebærende)	1 211 764	978 909
Andre rentebærende bankinnskudd	13 016	51 196
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	37	2
Sum bankinnskudd og kontanter	1 224 817	1 030 107

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp etter mal fra regnskapsloven og god regnskapsskikk, tilpasset universitet- og høyskolesektoren. Oppstillingsplanene for presentasjon av universitetets regnskap for 2005 er basert på universitetets forslag til overordnede retningslinjer for Tøyenfondet og Observatoriefondet.

Det sammenstilte regnskap for Universitet i Oslo, Tøyenfondet og Observatoriefondet

Det sammenstilte regnskapet omfatter virksomheten ved Universitetet i Oslo, Tøyenfondet og Observatoriefondet. Mellomværende er eliminert. Internhandel mellom Universitetet og fondene er ikke eliminert.

Anvendt regnskapsprinsipp

Inntekter

Tilskudd fra UFD, andre departement, statlige etater og NFR inntektsføres i den perioden tilskuddet mottas. Øvrige inntekter er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent.

Det statlige bevilgningsreglementet tilsier at den andel av det statlige tilskuddet som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen er å anse som en forpliktelse. Ved årsavslutning gjennomføres avregning av mottatte midler mot faktisk forbrukte midler, ubrukte midler føres som forpliktelse i balansen.

Kostnader

Kostnader er resultatført i den perioden den er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse. Avgrensningen for en periodisering av kostnader er praktisert til mottakstidspunktet.

Prosjekter

Inntekten knyttet til prosjekter innenfor ekstern finansiert virksomhet (EFV) inntektsføres gjennom saldering av aktive prosjekter. Denne metoden tilsier at påløpte kostnader tilsvarer fremdriften i prosjektet. Dette gir en periodisering som tilsvarer løpende avregning uten fortjeneste.

Det foretas ikke en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive prosjekter, eventuelle tap kostnadsføres som hovedregel ved endelig konstatering av eventuell underdekning i prosjektet. Tap er først kjent ved avslutning av prosjektet. For aktive prosjekter hvor det eventuelt er konstatert sannsynlig tap, ville det blitt avsatt for latente tap (dersom vi ikke har tapsavsetninger).

Investeringer og påkostninger

Investeringer og påkostninger i eiendom, bygg og utstyr balanseføres ikke i regnskapet, slike anskaffelser kostnadsføres fortløpende. Balanse- og resultatregnskapet inkluderer derfor henholdsvis ikke driftsmidler eller avskrivninger. Investeringer defineres som anskaffelser større enn kr. 30.000 og med en levetid utover tre år.

For 2004 og tidligere var grensen for anskaffelser; større enn kr 50.000 enkeltvis og med en levetid utover tre år.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler balanseføres i utgangspunktet til anskaffelseskost.

Investeringer i aksjer foretatt før 01.01.2003, hvor investeringer fremgår av Statens kapitalregnskap, skal presenteres med regnskapsmessig netto verdi tilsvarende kr. 0. I regnskapet fremkommer dette gjennom balanseføring av en gjeld tilsvarende investeringens bokført verdi.

Aksjer anskaffet etter 01.01.2003, som ikke inngår i Statens kapitalregnskap og er finansiert ved opptjent egenkapital fra den ekstern finansierte virksomheten, balanseføres til kostpris.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost etter FIFO- prinsippet og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for tap. Det er gjort fradrag for tap i samsvar med reglene i Statens økonomireglement. I tillegg er det foretatt uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender er eliminert i finansregnskapet.

Internhandelen mellom EFV og BFV er inkludert i disse verdiene i forbindelse med avregning (årsoppgjørs-posteringene) i virksomheten.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Ekstraordinære poster

Transaksjoner som anses som uvanlige, uregelmessige og vesentlige klassifiseres som ekstraordinære.

Egenkapital

Universitet og høyskoler kan kun opptjene egenkapital innenfor den ekstern finansierte virksomheten (EFV).

Innenfor EFV er det kun avsluttede oppdragsprosjekter i regnskapsåret som kan gi resultat og derigjennom egenkapital.

Ubenyttede midler innenfor den bevilningsfinansierte virksomheten anses som en forpliktelse, med henvisning til gjennomføring av statsoppdraget.

Deler av de midlene som opptjenes innenfor EFV føres tilbake til organisasjonen og inngår i deres tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som egenkapital ved enhetene.

UiO tilbakefører fortløpende resultatet av avsluttede oppdragsprosjekter til den organisasjonsdelen det er opptjent, samtidig med at egenkapitalen ved enhetene overføres til annen egenkapital.

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

Kontantstrøm

Kontantstrømsoppstillingen følger den indirekte metode i henhold til mal fra departementet. Metoden er på vesentlige punkter tilpasset universitets- og høyskolesektoren. Tilpasningene til den direkte metode er i første rekke knyttet til prinsippet om kostnadsføring av investeringer og at sektoren ikke har noen form for finansiering gjennom lån.

Kontoplan

Samtlige universiteter benytter NS 4102 som utgangspunkt for sin interne kontoplan. Det er gjort tilpasninger innenfor kontogruppe 4, som følge av at investeringer kostnadsføres fortløpende. Anskaffelser som etter regnskapsloven ville blitt balanseført kostnadsføres i kontogruppe 4.

Kategorisering av EFV og BFV

Følgende hovedgrupperinger ligger til grunn for det avlagte regnskapet:

Bevilgningsfinansierte inntekter (BFV) består av tilskudd fra UFD, andre departementer, Norges Forskningsråd og andre inntekter.

Eksternfinansierte inntekter (EFV) er kategorisert i to grupper, oppdrags- og bidragsprosjekter. Oppdragsprosjekter er kjennetegnet ved at aktiviteten har preg av omsetning (innenfor MVA lovgivningen) og at oppdragsgiver har rettigheter i forhold til resultatet.

Bidragsprosjekter er kjennetegnet ved at oppdragsgiver yter en gave eller et bidrag uten at det hefter motytelse fra universitetets side.

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1000)

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	2005	2004
Årets tilskudd fra UFD	3 217 064	3 083 718
Årets tilskudd fra andre departement og statlige etater	153 602	103 555
Årets tilskudd fra UFD, andre departement og statlige etater	3 370 666	3 187 273
Årets tilskudd fra NFR	574 996	576 179
<i>Inntekt fra eksternt finansiert virksomhet (EFV):</i>		
Statlige etater	149 098	145 707
Kommunale og fylkeskommunale etater	8 953	8 586
Organisasjoner	41 444	38 358
Næringsliv/privat	46 898	52 667
EU forskning 1)	38 530	43 949
EU andre tilskudd 1)	6 529	
Statlige fond*	9 186	49 571
Stiftelser	0	0
Andre	30 355	39 866
Sum inntekt fra eksternt finansiert virksomhet (EFV)	330 993	378 704
* Fordeling av inntekter fra statlige fond		
Tøyenfondet	9126	17596
Observatoriefondet	60	31975
Sum inntekter fra statlige fond	9186	49571
<i>Salg av eiendom, utstyr og lignende 2)</i>		
Salg av eiendom	0	0
Salg av utstyr	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0
Sum salg av eiendom, utstyr og lignende	0	0
<i>Andre inntekter:</i>		
Salgsinntekter (avgiftsfrie) 3)	50 677	93 564
Refusjoner	120 870	110 955
Øvrige andre inntekter (inkl. avrunding) 4)	85 320	104 573
Sum andre inntekter	256 867	309 092
Sum driftsinntekt	4 533 522	4 451 248

1) Fordelingsnøkkelen for EU midler er gitt med datagrunnlag fremskaffet av Forskningsadministrativ avdeling.

2) Postene er valgt tatt med selv om verdiene er null utfra en vurdering av at det også har en informasjonsverdi.

3) Reduksjon i salgsinntekter er hovedsakelig et uttrykk for mer korrekt bokføring, snarere enn at salgsinntektene er redusert. Diverse inntekter brukes i mindre grad enn tidligere slik at bokføring av inntekter skjer i andre grupper. Dette gir et mer korrekt bilde av virkeligheten.

4) Forskjellen mellom periodene har bakgrunn i metoden mht kontovalg for periodisering. Dette valget har fordeler og ulemper.

En ulempe kan være at periodiseringen og den reelle inntektsføringen kommer på forskjellig konti og i forskjellig kontogrupeer.

Dermed kan avvik oppstå i korte sammenligningsperioder.

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1000)

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte mm.

Lønnskostnader	2005	2004
Lønninger	2 003 378	1 947 483
Feriepenger	247 578	232 684
Arbeidsgiveravgift	342 748	323 032
Pensjonskostnader	239 748	225 187
Sykepenger og andre refusjoner	(82 687)	(99 224)
Andre ytelser	12 822	4 328
Sum lønnskostnader	2 763 587	2 633 490

Rektor og universitetsdirektør har mottatt godtgjørelse i 2005 på til sammen h.h.v. kr. 943.565 og kr. 989.745. Styrets godtgjørelse er til sammen kr. 708.802 i 2005. Styret har 11 medlemmer hvorav 4 er eksterne. Universitetet i Oslo revideres av Riksrevisjonen, revisjonshonoraret er kr. 0,-.

UiO's gjennomsnittlig antall årsverk i løpet av regnskapsåret 1)	5 377	5 256
- herav vitenskapelige årsverk	3 016	2 928
- herav teknisk/ administrativt årsverk	2 361	2 328

Sum gjennomsnittlig sykefravær i løpet av regnskapsåret	4,4 %	4,9 %
---	-------	-------

1) Organisasjons- og personalavdelingen har rapportert korttidsfravær til 0,5 % og langtidsfravær til 3,8 %. Kvaliteten på fraværstallmaterialet har innebyttet en viss risiko knyttet til en antatt underrapportering av fravær hos vitenskapelige ansatte.

Note 3 Investeringer og påkostninger av driftsmidler

Universitetet i Oslo kostnadsfører alle anskaffelser og påkostninger løpende. Anskaffelser med en kostpris større enn kr 30.000 enkeltvis og med en levetid utover 3 år anses som investeringer. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader. 2004 og tidligere var grensen for anskaffelser; større enn kr. 50.000,- enkeltvis og med en levetid utover tre år. Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:

	2005	2004
Eiendom og bygg - egne	71 539	73 384
Eiendom og bygg - leide	19 682	22 616
Teknisk data og undervisningsutstyr	124 309	117 043
Anleggsmaskiner og transportmidler	3 317	1 103
Kontormaskiner og annet inventar	17 513	20 610
Andre investeringskostnader	7 646	4 143
Sum investeringer og påkostning av driftsmidler	244 006	238 899

Periodiseringer knyttet til investeringer og påkostninger av driftsmidler er fordelt proratarisk i forhold til størrelsen på den enkelte spesifikasjonslinje.

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1000)

Note 4 Andre driftskostnader

Andre driftskostnader består av:	2005	2004
Husleie	155 678	172 381
Vedlikehold egne bygg og anlegg	62 183	42 893
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	5 886	3 486
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	162 460	164 801
Mindre utstyrsanskaffelser	119 361	144 084
Laboratorie- og undervisningsmateriell	85 497	72 456
Bøker, aviser, tidsskrifter m.m.	63 098	58 493
Reparasjon og vedlikehold	27 346	30 271
Konsulenter og andre kjøp av fremmedytelser	183 283	156 913
Reiser og diett	158 560	158 241
Kostnader til tele og data (ikke utstyrsanskaffelser)	23 397	23 703
Kontingenter, gaver og tilskudd	146 808	119 167
Andre kontorkostnader	87 207	89 818
Stipender	31 515	27 917
Porto	15 265	18 123
Representasjon og møter	21 355	16 801
Av- og nedskrivninger - statlige fond*	3 839	0
Andre driftskostnader - statlige fond*	5 686	3 625
Øvrige driftskostnader	66 328	112 175
Sum andre driftskostnader	1 424 752	1 415 348

* Fordeling av driftskostnader - statlige fond

Av- og nedskrivninger - Tøyenfondet	3 839	0
Av- og nedskrivninger - Observatoriefondet	0	0
Sum av- og nedskrivninger - statlige fond	3 839	0

Andre driftskostnader - Tøyenfondet	4 615	2 704
Andre driftskostnader - Observatoriefondet	1 071	921
Sum andre driftskostnader - statlige fond	5 686	3 625

Oversikt over leide/eide arealer (1000 kvm.):

Arealer der det ikke betales leie	403	403
Arealer der det betales leie	108	108
Sum totalt	511	511

Note 5 Netto finansinntekt/(-kostnad)

	2005	2004
Finansinntekter		
Renteinntekter	472	206
Kursendring verdipapirer	19 854	8 573
Agio	763	1 756
Annen finansinntekt	0	14
Sum finansinntekter	21 089	10 549
Finanskostnader		
Rentekostnad	371	425
Disagio	695	2 132
Annen finanskostnad	184	168
Sum finanskostnader	1 250	2 725
Netto finansinntekt/ (-kostnad)	19 839	7 824

Innskudd i statens konsernkonto gir ikke renteinntekter

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1000)

Note 6 Ekstraordinære poster

	2005	2004
Sum ekstraordinære inntekter	0	0
Sum ekstraordinære kostnader	0	0
Netto ekstraordinære poster (-kostnader)	0	0

Note 7 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Investeringer i aksjer foretatt før 01.01.2003, hvor investeringen fremgår av Statens kapitalregnskap skal presenteres med regnskapsmessig netto verdi tilsvarende kr. 0. I regnskapet fremkommer dette gjennom balanseføring av en gjeld tilsvarende investeringens bokførte verdi.

Aksjer anskaffet etter 01.01.2003, som ikke inngår i Statens kapitalregnskap og er finansiert ved opptjent egenkapital fra den eksternt finansierte virksomheten, balanseføres til kostpris.

	Forret- nings- kontor	Ervervs-dato	Antall aksjer	Eierandel	Stemme- andel	Årets resultat (2004)	Balanseført virksomhets- kapital (2004)	Balanseført verdi kapital- regnskap
Aksjer bokført i statens kapitalregnskap								
Forskningsparken AS, A-aksjer *	Oslo	1984-2002	1 271	33,33 %	33,33 %	10 621	63 531	1 271
Forskningsparken AS, B-aksjer		2002	550					550
Norsk Synkrotronforskning AS	Oslo	1998	14	14,00 %	14,00 %	110	705	14
Norsk medisinsk syklotronsenter AS	Oslo	22.12.2003	100	20,00 %	20,00 %	(976)	1 017	100
Chateau Neuf Servering AS	Oslo	1998	70	33,33 %	33,33 %	334	1 708	70
AS Gjetemyrsveien nr 73	Oslo	1939-2003	1	1,64 %	1,64 %	115	513	2
Sum aksjer gruppe 1 pr. 31.12.								2 007

	Forret- nings- kontor	Ervervs-dato	Antall aksjer	Eierandel	Stemme- andel	Årets resultat (2004)	Balanseført virksomhets- kapital (2004)	Balanseført verdi virksomhets- regnskap
Andre aksjer								
Birkeland Innovasjon AS**	Oslo	2004-2005	5 000	100,00 %	100,00 %	0		5 000
Unirand AS ***	Oslo	2002-2005	1 525	100,00 %	100,00 %	(8)		3 050
Sum andre aksjer pr 31.12.								8 050

Sum balanseførte aksjer 31.12.

10 057

* Forskningsparken AS; aksjene fordelt på to linjer, en for A- og en for B-aksjene. Selskapsopplysningene er oppført samlet på en linje

** Birkeland Innovasjon AS har øket aksjekapitalen fra 2 mill. kroner til 5 mill. kroner iløpet av 2005. UiO eier 100% av selskapet.

*** De opprinnelige aksjene i Unirand er overført fra Tøyenfondet til Universitetet i Oslo med 1,2 mill. kroner og omklassifisert fra aksjer i gr I til gr II i samråd med KD. I tillegg har Universitetet i Oslo i 2005 ervervet gjennom kapitalutvidelse i Unirand AS, aksjer for 1,85 mill. kroner.

Aksjer og andeler statlige fond**

Tøyenfondet	2005
Observatoriefondet	94 542
Balanseført verdi 31.12.	29 568
Samlet balanseført verdi 31.12.	124 110

Samlet balanseført verdi 31.12.

134 167

**Spesifikasjon av aksjer og andeler i Tøyenfondet:

Unifors investeringspool	93 780
Universitetstjenestemennenes borettslag	12
Leierettsbevis studenbyene	750
Sum	94 542

**Spesifikasjon av aksjer og andeler i Observatoriefondet:

Unifors investeringspool	29 568
Sum	29 568

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1000)

Note 8 Beholdninger

	2005	2004
Beholdninger beregnet på videresalg:		
Varelager KHM	4 267	3 979
Varelager Inst. for menneskerettigheter	0	54
Varelager NHM	252	444
Varelager Informasjonsavdelingen	776	897
Varelager Økonomiavdelingen	8 375	7 886
Varelager øvrige	624	0
Sum anskaffelseskost	14 294	13 260
Beholdninger vurdert til anskaffelseskost	14 294	13 260
Beholdninger vurdert til virkelig verdi	14 294	13 260
Sum ukurans	0	0
Sum beholdninger	14 294	13 260

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Note 9 Kundefordringer

	2005	2004
Kundefordringer til pålydende	70 888	72 581
Avsatt til latent tap	(3 058)	(3 172)
Sum kundefordringer	67 830	69 409
Tap på krav	(10)	145
Innkomet på tidligere års tapsførte krav	(7)	(18)
Endring i avsetning til tap på krav	(114)	1 056
Kostnadsført tap utgjør	(131)	1 183

Aldersfordeling kundefordringer:

Antall dager	Ikke forfalt	1-30	31-60	61-90	91-180	181-360	> 360	Sum
2005	60 265	7 021	462	152	1 864	298	826	70 888
2004	58 739	9 060	882	122	1 172	735	1 871	72 581
2003	55 297	4 988	611	206	612	839	2 639	65 192

Avsetningen er vurdert med utgangspunkt i 2,5% av utestående som en generell risiko, samt påplussset alle fordringer oversendt inkassobyrå pr. 31.12.2005. Avsetningen antas å være tilstrekkelig til å dekke risikoen i porteføljen av utestående fordringer. UiO fakturerer også bidrag fra eksterne i forbindelse med bidragsprosjekter. Dette kan resultere i at enkelte fordringer blir gamle og forklarer delvis at det ikke er avsatt fullt ut for alle fordringer over 90 dager. Slike bidrag er ikke juridisk bindende for bidragsyter.

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1000)

Note 10 Prosjektfordringer/-gjeld

	2005	2004
Påløpt, ikke fakturert inntekt aktive oppdragsprosjekter (korts. fordringer)	4 168	7 111
Forskuddsfakturert inntekt aktive oppdragsprosjekter (korts. gjeld)	57 384	40 320
Forskuddsfakturert inntekt aktive bidragsprosjekter (korts. gjeld)	121 889	105 320
	179 273	145 640
Netto prosjektfordring/(-gjeld)	(175 105)	(138 529)

Aktive prosjekter er nullstilt, slik at bidraget per 31.12 for aktive prosjekter utgjør kr. 0. Påløpte kostnader er benyttet som estimat på fredriften i prosjektet. Dette prinsippet er valgt som en tilnærming til løpende avregning uten fortjeneste, da universitetet ikke har verktøy som gjør det mulig å vurdere status i det enkelte prosjekt løpende ved gjennomføring av prosjektet.

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive prosjekter, eventuelle tap kostnadsføres som hovedregel ved endelig konstatering av en underdekning i prosjektet. Tap er først kjent ved avslutning av prosjektet.

Det er derimot foretatt en gjennomgang av prosjektfordringer (saldo kr 4,2 mill. pr 31.12.2005). Gjennomgangen ga ingen grunn til å foreta avsetning knyttet til mulige latente tap i aktive eksternt finansierte oppdragsprosjekter som pr 31.12.2005 viste negativ saldo.

Universitetet i Oslo har følgende hovedgrupper av prosjekter: (NFR prosjekter føres som en del av bevilgningsfinansierte prosjekter (BFV)).

Oppdragsprosjekter; dette er prosjekter universitetet utfører for en eksternt oppdragsgiver og hvor oppdragsgiver som hovedregel har eiendomsretten til resultatene av prosjektet. Denne formen for prosjekter har som hovedregel en fast pris og stiller universitetet ovenfor en finansiell risiko ved gjennomføring. Det er et krav at oppdragsinntekten skal dekke estimert kostnad, herunder indirekte kostnader, for prosjektet ved prosjektstart. Prosjektene innebærer omsetning og vil normalt falle innenfor MVA lovgivningen.

Bidragsprosjekter; dette er prosjekter hvor universitetet henter støtte fra eksterne bidragsytere, uten konkrete krav til leveranser. Det er ikke krav om fullfinansiering av slike prosjekter. Universitetet vil som hovedregel ha eiendomsretten til forskningsresultatet. Tap/underskudd i denne typen av prosjekter anses som ordinær drift for universitetet, det avsettes derfor ikke for latente tap i bidragsprosjekter.

Resultatene i aktive bidragsprosjekter avregnes til 0 mot bevilgningsfinansierte midler i den grad kostnadene er høyere enn inntektene. Dette er å anse som institusjonens egenandel til bidragsprosjektet. Dersom inntektene er høyere enn kostnadene avregnes de aktive bidragsprosjektene til 0 mot kortsiktig gjeld, se for øvrig tabellen over.

Tabellen nedenfor viser forekomsten av de enkelte kategorier av prosjekter ved UiO, samt tilgang og avgang i 2005.

Antall prosjekter:	Aktive	Antall hittil i år	
	31.12.05	Avsluttede	Nye
EFV prosjekter			
Bidrag	814	186	164
Oppdrag	264	57	111
SUM	1078	243	275
BFV prosjekter			
NFR	857	234	227
UFD+andre dep.	132	39	53
SUM	989	273	280
SUM TOTALT	2067	516	555

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1000)

Note 11 Andre fordringer

	2005	2004
Fordringer på ansatte:		
Reise- og ekskursjonsforskudd	1 575	2 402
Personallån	3 006	3 521
Andre fordringer på ansatte	1 026	631
Sum fordringer på ansatte	5 607	6 554
Periodiseringer:		
Påløpt, ikke fakturert/mottatt inntekt (periodisering 1)	42 157	49 992
Andre periodiseringer	6 510	1 391
Sum periodiseringer	48 667	51 383
Depositum	110	109
Øvrige fordringer	508	360
Sum andre fordringer	54 892	58 406
<i>1) Påløpt, ikke fakturert/mottatt inntekt (periodisering):</i>		
Sykepengerefusjoner med mer, ikke mottatt	21 829	20 049
Forskuddsbetalte abonnementer og tidsskrifter	15 473	13 326
Tøyenfond, Aulafond og Observatoriefond midler	0	3 295
USIT - Fiberskolen/Frida/ Administrative systemer	0	0
Periodisering andre inntekter BFV	1 350	9 864
Periodisering forskuddsbetalte kostnader	3 505	3 458
Sum	42 157	49 992

Note 12 Bankinnskudd, kontanter og andre likvidbeholdninger

	2005	2004
<i>Bankinnskudd, kontanter og andre likvidbeholdninger - Universitetet i Oslo</i>		
Innskudd statens konsernkonto (ikke rentebærende)	1 211 764	978 909
Andre bankinnskudd og interimskonti	5 986	17 381
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	37	2
Sum bankinnskudd, kontanter og andre likvidbeholdninger - Universitetet i Oslo	1 217 787	996 292
<i>Bankinnskudd, kontanter og andre likvidbeholdninger - statlige fond</i>		
Tøyenfondet	5 890	1 282
Observatoriefondet	1 140	32 533
Sum bankinnskudd, kontanter og andre likvidbeholdninger - statlige fond	7 030	33 815
Sum bankinnskudd, kontanter og andre likvidbeholdninger	1 224 817	1 030 107

Det er ikke krav om at Universitetet i Oslo oppbevarer skattetrekkmidler på egen bankkonto.

Note 13 Skyldige offentlige avgifter

	2005	2004
Skyldig merverdiavgift	3 482	1 856
Skyldig arbeidsgiveravgift	59 205	57 478
Andre offentlige avgifter	33 906	31 798
Sum skyldige offentlige avgifter	96 593	91 132

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1000)

Note 14 Annen kortsiktig gjeld

	2005	2004
Periodiseringer:		
Mottatt/forskuddsfakturert andre inntekter	2 000	0
Variabel lønn	47 831	36 521
Lønnsoppgjør 1)	0	18 000
Andre periodiseringer*	41 745	26 197
Sum periodiseringer	<u>91 576</u>	<u>80 718</u>
Kortsiktig gjeld - statlige fond**	5 062	8 280
Øvrig kortsiktig gjeld	948	1 223
Sum annen kortsiktig gjeld	<u>97 586</u>	<u>90 221</u>

1) Avsetningen knyttet til lønnsoppgjør var basert på beste estimat med bakgrunn i at det ble brudd i forhandlingene og at endelige resultater for oppjøret ikke forelå ved avgivelse av regnskapet for 2004.

*Andre periodiseringer består av:

Investeringer	9 789	0
Leiekostnader Domus Athletica	0	0
Energikostnader	11 039	7 590
Øvrige driftskostnader	20 917	18 607
Sum	<u>41 745</u>	<u>26 197</u>

** Kortsiktig gjeld - statlige fond

Tøyenfondet	762	2 333
Observatoriefondet	4 300	5 947
Sum kortsiktig gjeld - statlige fond	<u>5 062</u>	<u>8 280</u>

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1000)

Note 15 Avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Den andel av det statlige tilskuddet som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen er å anse som en forpliktelse. Dette vil tilsvare avsetninger til fremtidige tiltak eller prosjekter. Periodiseringen omfatter også tilskudd fra NFR. Fortegnsbruken angir at et positivt tall er en forpliktelse, mens et negativt tall angir merforbruk.

Universitetet i Oslo benytter følgende prinsipp i forhold til avregningen av bevilgningsfinansierte midler (BFV): Ved avslutning av perioden avregnes/periodiseres det samlede resultatet BFV opp mot balansen, avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet. Ved begynnelsen av påfølgende periode inntektsføres avsetningen i sin helhet. Det forutsettes at de inntektene som inntektsføres først - også forbrukes først.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte oppgaver/formål innenfor statsoppdraget: Kolonnen for Spesifikasjon 2005 viser de største postene under de enkelte hovedoppgavene.

	<u>Spes 2005</u>	<u>2005</u>	<u>Endring</u>	<u>2004</u>
Forskning		73 115 *)		46 442
Matematisk Naturvitenskapelige fag	14 374			
Humanistisk fag	10 265			
Samfunnsvitenskapelige fag	10 123			
Forskningsadministrasjon	8 803			
Medisinske fag	6 548			
Forskerutdanning		28 736		14 159
Utdanningsvitenskapelige fag	10 064			
EMBIO	5 050			
Samfunnsvitenskapelige fag	4 491			
Matematisk Naturvitenskapelige fag	4 275			
Etter- og videreutdanning		4 082		1 237
Undervisning		17 511		4 014
Medisinske fag	6 451			
Matematisk Naturvitenskapelige fag	5 511			
Eksamen		1 632		1 765
Formidling/ utadrettet virksomhet		13 737		7 377
Matematisk Naturvitenskapelige fag	9 572			
Samlinger og dokumentasjon		17 636		3 290
Universitetsbiblioteket	14 711			
Annen faglig aktivitet		5 321		27 335
Generell drift		6 387		(16 123)
Sum		168 157	78 661	89 496
Øremerkede midler:				
Domus Medica		45 974		45 974
Urbygningen		0		0
Forskningsveien 3		0		14 751
Sum øremerkede midler		45 974	(14 751)	60 725
Sum BFV-midler (inkl. Andre dep.- og UFD-prosj.)		214 131	63 910	150 221
Ufordelte NFR midler (kategoriseres som BFV)		183 009	35 668	147 341
Forskning	124 933			
Forskning med forskerutdanning	58 076			
Sum avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet		397 140	99 578	297 562

*) Av beløpet på 73,1 mill. kroner kommer 20 mill. kroner fra ubestatte stipendiat stillinger.

Note 16 Egenkapital ved enhetene

Universitetet i Oslo kan, som følge av det statlige bevilgningsreglementet, ikke etablere egenkapital innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten. Opp tjent egenkapital tilsvarer dermed resultatet fra den eksternt finansierte virksomheten - avsluttede oppdragsprosjekter.

EFV prosjekter kategorisert som oppdrag (kommersiell satsning) som er avsluttet i måleperioden kan gi resultat og endring i den frie egenkapitalen. UiO har ved en vekslingsmodell valgt å trekke inn alle resultater av denne type fra enhetsnivået og kategorisere midlene som annen egenkapital. Kfr. Note 17. Egenkapitalen ved enhetene viser dermed null.

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1000)

Note 17 Annen egenkapital

Universitetet i Oslo kan, som følge av det statlige bevilgningsreglementet, ikke etablere egenkapital innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten, se note 15. Opptjent egenkapital tilsvarer dermed resultatet fra den eksternt finansierte virksomheten - avsluttede oppdragsprosjekter.

Annen egenkapital tilsvarer tilgjengelig kapital etter at det er tatt hensyn til intern disponert andel av resultatet, se note 16 og 18.

	2005	2004
Annen egenkapital 01.01	4 880	0
Overført fra egenkapital ved enhetene	0	1 730
Utbetalt egenkapital til Adferssenteret	0	(1 484)
Underskudd bevilgningsfinansiert virksomhet belastet annen egenkapital	0	0
Overført til/ fra bunden egenkapital ved investeringer i aksjer 1)	(4 850)	0
Overført fra årets resultat	1 557	4 634
Annen egenkapital 31.12.	1 587	4 880

1) Aksjekapitalen i Birkeland Innovasjon AS er økt fra 2 mill. kroner til 5 mill. kroner i henhold til styrevedtak i 2. tertial 2005.

Aksjene i Unirand er økt med 1,85 mill. kroner ifm kapitalutvidelse.

Annen / fri egenkapital er dermed redusert med 4,85 mill. kroner. Bundet egenkapital er tilsvarende økt, kfr. Note 18

Note 18 Bunden egenkapital

Universitet og høyskoler kan anvende egenkapital fra EFV til å finansiere investeringer i randsone virksomhet. Når egenkapitalen er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet egenkapital, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

	2005	2004
Bunden egenkapital 01.01	2 000	0
<i>Overført fra:</i>		
Egenkapital ved enhetene	0	2 000
Økt aksjekapital i Birkeland AS 1)	3 000	0
Overført aksjer i Unirand fra Tøyenfondet 1)	1 200	0
Økt aksjekapital i Unirand AS 1)	1 850	0
<i>Overført til:</i>		
Annen egenkapital ved nedskrivning av aksjer/ salg av aksjer	0	0
Bunden egenkapital 31.12.	8 050	2 000
Bokført verdi balanseførte aksjer	10 057	3 636
Bokført verdi gjeld balanseførte aksjer i gruppe I	(2 007)	(1 636)
Netto verdi balanseførte aksjer	8 050	2 000

1) Aksjekapitalen i Birkeland Innovasjon AS er økt fra 2 mill. kroner til 5 mill. kroner i 2. tertial 2005.

Aksjene i Unirand AS er overført med 1,2 mill. kroner til bunden egenkapital, grunnet omklassifisering av aksjene fra gruppe I til gruppe II.

Bunden egenkapital er dermed økt med 6,05 mill. kroner.

Note 19 Sum opptjent egenkapital

Universitetet i Oslo kan, som følge av det statlige bevilgningsreglementet, ikke etablere egenkapital innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten, se note 15. Opptjent egenkapital tilsvarer dermed resultatet fra den eksternt finansierte virksomheten - avsluttede oppdragsprosjekter.

	2005	2004
Opptjent egenkapital 01.01.	6 880	3 730
Årets resultat (avsluttede EFV-oppdagsprosjekter)	1 557	4 634
Omklassifisert fra gruppe I til gruppe II vedr. aksjer i Unirand AS	1 200	
Utbetalt egenkapital til Atferdsenteret		(1 484)
Opptjent egenkapital 31.12.	9 637	6 880

1) Aksjene (kost 1,2 mill kroner) i Unirand AS ble overført fra gruppe I til gruppe II etter dialog og i forståelse med KD, for å unngå oppsplitting av aksjene i selskapet etter kapitalutvidelsen i Unirand AS.

Utbetaling av egenkapital til Atferdsenteret hadde bakgrunn i et oppdragsprosjekt som ble avsluttet i 2. tertial 2004, resultatført og inkludert i egenkapitalen pr 31.8.2004. I 3. tertial 2004 ble prosjektet overført til et datterselskap for videre drift, og resultatelementet ble utbetalt fra UiO. Utbetalingen ble gjennomført som en direkte belastning mot virksomhetens egenkapital.

Universitetet i Oslo inkludert Tøyenfondet og Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1000)

Note 20 Opptjent egenkapital statlige fond

	2005	2004
Opptjent egenkapital 01.01 Tøyenfondet	165 380	141 784
Opptjent egenkapital 01.01 Observatoriefondet	32 542	1 454
Sum opptjent egenkapital 01.01 statlige fond	197 922	143 238
Overført fra årets resultat Tøyenfondet	16 065	23 596
Overført fra årets resultat Observatoriefondet	3 814	31 088
Sum overført fra årets resultat statlige fond	19 879	54 684
Opptjent egenkapital 31.12 statlige fond	217 801	197 922

Note 21 Varige driftsmidler statlige fond

	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infra- struktur- eiendeler	Bered-skaps- anskaffelser	Maskiner, transport- midler, annet inventar og utstyr	Sum 2005
Anskaffelseskost 1.1.2005	6 300	0	105 142	0	0	0	0	111 442
Tilgang i 2005	2 838	0	11 449	0	0	0	0	14 287
Avgang anskaffelseskost i 2005	0	0	0	0	0	0	0	0
Fra anlegg under utf. til annen gr.	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2005	9 138	0	116 591	0	0	0	0	125 729
Akk. nedskrivninger pr 1.1.2005	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger i 2005	0	0	0	0	0	0	0	0
Akk avskrivninger 1.1.2005	0	0	21 869	0	0	0	0	21 869
Ordinære avskrivninger i 2005	0	0	3 839	0	0	0	0	3 839
Akk. avskrivninger avgang i 2005	0	0	0	0	0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2005	9 138	0	90 883	0	0	0	0	100 021
Avskrivningsatser (levetider)	Ingen av- skrivning	10-60 år de- komponert lineært	20-60 år dekom- ponert lineært	Ingen av- skrivning	Virksom- hets- spesifikt	Virksom-hets- spesifikt	3-15 år lineært	

Note 22 Innskutt egenkapital statlige fond

	2005
Innskutt egenkapital 01.01.2005 Tøyenfondet	3 574
Innskutt egenkapital 01.01.2005 Observatoriefondet	0
Sum innskutt egenkapital statlige fond	3 574